

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	v upravnishva prejemam:
celo leto naprej K 24—	celo leto naprej K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5:50
na mesec 2—	na mesec 1:90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Vredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izbujna vrsta dan svober izvenredni nedelje in praznika.

Inserati veljajo: peterostopna petič vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parče in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posebna številka velja 10 vinarjev.

Na pisemna naročila brez istodobne vpolnitve naročnine se ne ozira.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej K 25—	celo leto naprej K 30—
pol leta 13—	za Ameriko in vse druge dežele:
četrt leta 6:50	celo leto naprej K 35—
na mesec 2:30	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna.
Upravištvu (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

Novo komplikacije v parlamentu.

Dunaj, 8. jan.

Zbornica poslancev se jutri zopet sestane. Na dnevnem redu se nahaja prvo branje začasnega proračuna. V trenutku so stopile vse težkoče, ki se stavijo budgetnemu provizoriju nasproti, v ozadje in parlamentarne kroge obvlada eno edino vprašanje: kaj bo z zakonom o reformi osebne davka?

To vprašanje ni le stvarno velikega pomena, temveč tudi v političnem oziru kar najdalekosežnejše.

Gosposka zbornica je snoci z ogromno večino zavrnila sklepe zbornice poslancev. Le devet (!) senatorjev je imelo pogum glasovati za sklepe ljudske zbornice — vsi drugi so vstrajali pri svoji trdovratnosti. V debati se je pokazalo tako nerazumevanje ljudskih potreb in teženj, tako preziranje zbornice poslancev, nazori »visokih gospodov«

glede moralne in duhu ustave odgovarjajoče kompetence gosposke zbornice, so tako pomanjkljivi in ob enem izizvalni za vsakega, količkaj demokratično čutečega državljanja, da je bilo to, kar je grof Stürgkh »gospodom«

povedal, še vse premalo. Ministrski predsednik je govoril silno dolgovozno in se posluževal jako olikanega tona, toda iz vsake njegove fraze je bodel trn bridkih očitkov, da gosposka zbornica svoje naloge ne razume in svoje vloge, ki ji je pridržana v ustavi, ne pozna. Stürgkhove besede so visoke gospode naravnost razkačile, in ko bi ga bili mogli na mestu politično ubiti — storili bi bili to brez pomislekov. Pomagale pa niso, temveč le še povečale število glasov za predlog davčne komisije. Žal, da ministrski predsednik pri tej priliki ni udaril le po gosposki zbornici, temveč tudi po ustavi sami. Izrekel je bojazen, da nastaneje v mešani komisiji, ki se naj sedaj sestane, komplikacije, proti katerim da smatra kot edini lek — § 14. Vlada da je na perfekuiranju finančnega načrta tudi časa s o v n o interesirana in torej ne more predloga čakati, da se izravnao diference med obema zbornicama. Ministrski predsednik pa si je umil pred svojimi po-

slušalci roke, češ: Vi glejte, Vas zadene odgovornost.

Proti logiki ministrskega predsednika se mora protestirati. Iz nje se kaže vsa (hotena ali nehotena, to nočemo preiskavati) zmedenost ustavnih nazorov na onem mestu, kjer bi morala imeti ustava svoje največje zaščitnike. Ako se namreč mešani komisiji ne posreči izravnavati spora, ki je izbruhnil po brezvestnosti gosposke zbornice med obema komoroma, potem je konstitucionalno usoda finanč. načrta za to zasedanje parlamenta zapečaten. Zakon izrecno določa, da se sme o predlogi — glede katere med obema zbornicama ni prišlo do sporazuma, razpravljati še le zopet v prihodnjem zasedanju. Grof Stürgkh pa pravi, da jo bo rešil s pomočjo § 14! To je tako očito ustavolomstvo, da bi moral parlament biti že popolnoma in blatu splošne demoralizacije, ako bi take načrte načelnika vlade odobravali.

Nikdo ne dvomi, da je zadeva finančne reforme nujna, ker so od nje odvisni važni ljudski interesi. Toda parlament si je pri tem popolnoma na jasnem, da eksistira ustavna pot, po kateri je priti iz zagate. Zakon o zvišanju osebne davka res ni perfekten, toda vlada prav dobro vé, da ne more več propasti. Dohodki, ki se bodo na podlagi tega zakona stekali v državno blagajno, so zagurani, kajti parlament minoma svojih sklepov ne bo več preklical. Zato je treba, da se že konečno enkrat pretrga nesrečni junktim med službeno pragmatiko in finančno reformo. Ako vzame vlada lahko neštete milijone kot predujme za vojaške potrebe iz državnih blagajin, in sicer za potrebe, o katerih parlament, oziroma delegacije še niti sklepale niso, potem je naravnost absurdno, da se radi razmeroma skromnih par milijonov za uradnike tako strogo drži načela, da zamore za uradništvo izdati le to, kar ima že v gotovem denarju za svoje nastavljenice na razpolago. S pretiranjem junktima bi bila situacija naenkrat popolnoma jasna. Vlada bi imela časa dovolj, da zaključijo zasedanje in takoj nato otvorijo novo, v katerem bi državni zbor pod novim in energičnim vodstvom v najkrajšem času dokončal to, kar se tokrat ni posrečilo. Pod novim vodstvom! Kajti grof Stürgkh pač sedaj

do dobra vé, da je svojo vlogo doigral in da ga ne mara niti zbornica poslancev, niti komora gospodov. Ustavolomstvo ne sme postati pomoč v sili — za ministrske kabinete...

Ogorčenje parlamentarnih krogov torej ni nad postopanjem grofa Stürghka in njegovimi načrti nič manjše, kakor nad izizvalnimi sklepi gosposke zbornice. Kake rezultate bo v tem razpoloženju dosegla mešana komisija, to si lahko mislimo. Poslanska zbornica se ne poda in se ne sme podati niti za pičico, in mešana komisija bo mogla torej sklepati le tedaj, če se vsaj del delegatov gosposke zbornice priključi nazorom poslancev. Pa tudi v tem slučaju še ni nič definitivnega doseženo, kajti sklepi mešane komisije niso za zbornice že obvezni. Pri razpoloženju, ki vlada v gosposki zbornici, je prav lahko mogoče, da vstraja le-ta še vedno pri svojih znanih sklepih.

Položaj je popolnoma nejasen. Nikdo ne vé, kako se bodo stvari razvile. Za razpravo o budgetnem provizoriju je to silno slab preludij.

Ljubljanski škof.

Pri sodni obravnavi zaradi vodiškega škandala je javna oblast z veliko obzirnostjo izločila vse, kar bi bilo duhovščino zapletlo v to zadevo. Noben duhovnik ni bil obtožen, dasi jih je cela vrsta, ki bi spadali na zatožno klop in zaslišani so bili tudi samo tisti, ki jih že nikakor ni bilo mogoče pustiti na strani. Navzlic temu so igrali v tej nečestni stvari duhovniki veliko vlogo in prvo vsekako ljubljanski škof.

To ni nikogar presenetilo, kajti to se popolnoma ujemata z vso preteklostjo ljubljanskega škofa.

Nihče ne dvomi, da je ljubljanski škof resnično veren mož. V tem oziru se gotovo silajno razlikuje od marsikaterih drugih duhovnikov, ki se verne samo delajo, ki razkazujejo vernost samo pred ljudmi, v svojem srcu pa zasmehujejo vero in cerkev in kažejo s svojimi dejanji največje zaničevanje etičnih nauk katolicizma. Ljubljanski škof pa je res veren, a njegova vernost je taka, kakršna je bila vernost najbolj fanatičnih menihov v tennem srednjem ve-

ku, ki so z ognjem in mečem in z lokavostjo ter zvijačo snovali cerkveno gospodstvo nad narodi. Škof ljubljanski je tako fanatičen, da bi najraje začel križarsko vojsko proti vsem, ki niso njegovega mišljenja, da bi najraje požgal templje umetnosti, slike in knjige ter podiral kipe ter v ognju in dimu zadušil vse, kar je ustvarila moderna kultura.

Škofje takega mišljenja sploh niso v našem času pravi možje za tako visoka mesta, a ljubljanski škof je v svojem verskem fanatizmu zašel že večkrat tako v stran, da bi njegovo penzioniranje bilo pač že zelo primerno.

Ljubljanski škof ne pozna nobene meje in nobene mere in se nikdar ne zaveda, da mu nalaga njegova visoka služba posebne ozire. Manjka mu najprimitivnejše prevdarnosti in uvidnosti in javna tajnost je, da tudi svojih kanonikov ne posluša in ne upošteva njihovih nasvetov. Kakor bi hotel z glavno skozi zid!

Kaj pa je bilo treba šentviške gimnazije! Za srednješolski pouk mora skrbeti država in kako lahko je drž. gimnazije poklerikaliti, se vidi vendar ravno na Kranjskem. Toda škof si je utepel v glavo, da hoče imeti svojo gimnazijo in jo je ustanovil ter sebe in škofijo finacijalno ruiniral, če že ne upošteva ogromnih vsot, ki jih je za ta zavod nabral med najrevnejšim ljudstvom.

Trmoglavost in nepreudarnost ljubljanskega škofa se najbolje spozna iz njegovega obupnega gospodarskega položaja. Zadolžen je do vrata in še obresti od državnega posojila ne more plačevati, gornjegrajske gozdove je devastiral, da bo to bridko čutil še njega naslednik in kredit njegov je do skrajnosti izčrpan. Take so njegove zadrege, da na vse načine pritiska na duhovnike za denar. Iz ene zadrege pada v drugo, dasi je treba priznati, da sam zase ničesar ne rabi in mu nihče ne očita, da spravlja denar zase, kakor so delali že marsikateri škofje.

Škofov verski fanatizem je tudi v prvi vrsti krivi sedanjih neznosnih političnih razmer v deželi. Škof si domišlja, da so slovenski naprednjaki največji sovražniki vere in cerkve in vojska proti njim se mu zdi najpotrebnejša stvar. Zaman bi bilo

s škofom v tem oziru govoriti in ga prepričevati, da nima prav. Kar si je vtepel v glavo, od tega ne odneha ne za las, to zasleduje do zadnjih konsekvenc. Pognal je duhovščino v politični boj in efemerni politični uspehi ga zaslepljajo tako, da nič ne vidi, kako pada veljava duhovnikov, kako tone vernost in kako gineva ugled cerkve.

Ekstremnost in fanatizem — to sta značilni potezi na ljubljanskem škofu, ki resnično misli, da bo pridobitev vse oblasti za klerikalce poseben uspeh trajnega pomena za cerkev. V tej ekstremnosti in v tem fanatizmu uganja pa škof časih take stvari, da so za tako visokega cerkvenega dostojanstvenika naravnost nezaslišane.

Sem spada nasilna odstranitev sorskega župnika Berceta, sem spada dobo rdeča in vijoličasta brošura, sem spada pastirsko pismo, naj duhovniki umirajočim prigovarjajo, da bi se v svojih oporokah spominjali škofovih zavodov. Sem spadajo pogoji, po katerih se podeljujejo duhovske službe, sem spada škofovo postopanje glede papeževnega ukaza, ki duhovnikom prepoveduje udeležbo pri denarnih zavodih, sem spada tudi afera dr. Kreka in še marsikaka druga stvar.

Nobena tajnost ni, da gledajo v državi odločilni krogi škofovo počenjanje že dolgo časa s prav neprijetnimi pogledi. Najboljši dokaz tega je, da ljubljanski škof še danes ni tajni svetnik. To odlikovanje so dobili že škofje, ki so bili mlajši po starosti in službenih letih od ljubljanskega škofa, to odlikovanje imajo tudi škofje, ki ne stoji na čelu cerkvene uprave kake cele kronovine, samo ljubljanski škof tega odlikovanja ni dosegel, njemu se to odlikovanje ne podeli. Vzrok temu ne more biti drug, kakor da v odločilnih sferah nečejo škofu dati s takim odlikovanjem izražene pohvale za njegovo delovanje.

Zdi se nam, da je zdaj že celo izključeno, da bi škof kdaj dosegel tako odlikovanje, zakaj vodiški čudeži so vrgli nanj prehudo senco. Saj je pri znanem dušnem razpoloženju že mogoče, da se je dal škof s tako bedasto sleparijo prevariti in je res verjel nekaj časa v te čudeže s te-

LISTEK.

Crainquebille.

Francoski spisal Anatole France.
— Prevel Kajtimar.

(Dalje.)

V.

Crainquebille se podvrže zakonom Republike.

Ko so odpeljali Crainquebilla v ječo nazaj, se je vsedel na svojo prikovano pručico, ves poln začudenja in občudovanja. Sam ni prav vedel, da so se sodniki zmotili. Sodišče je bilo skrilo svoje notranje slabosti pod veličastnimi zunanostmi. Ni mogel verjeti, da bi on imel prav nasproti sodišču, katerega razlogov ni bil razumel; čisto nemogoče mu je bilo pojmiti, da bi kakšna reč ne bila v redu pri tako lepi ceremoniji. Ker namreč ni hodil niti k maši, niti v palačo de l' Elysée, kjer rezidira predsednik Republike — ni še v vsem svojem življenju videl kaj tako sijajnega kakor je bila ta sodnijska razprava. Dobro je vedel, da ni klical: »Kravja smrt!«; da je pa bil obsojen na štirinajst dni zapora radi tega klika, to se mu je zdelo nekakšna vzvi-

šena skrivnost, postalo je zanj eden izmed tistih verskih stavkov, na katerih verniki visijo, ne da bi jih razumeli; bilo je, kakor temno, nenavadno razodetje, čudovito in strašno.

Ubogí stari mož se je čutil krivega, da je bil mistično razžalil stražnika št. 64, kakor se majhen deček pri katekizmu čuti krivega radi Evinega greha. Aretacija ga je poučila, da je bil zaklical: »Kravja smrt!«. Torej je v resnici bil tako zaklical na misteriozno, njemu samemu neznan način. Bil je zanešen v nadnaravni svet. Njegova obsodba je bilo zanj skrivnostno razodetje.

Če ni imel o svojem prestopku nobenega jasnega pojma, ga je imel prav tako malo o kazni. Njegova obsodba se mu je zdela nekaj slavnostnega, ritualnega in vzvišenega, nekaj tako velikolepega, kar se sploh ne more umeti, o čemur se sploh ne sme razpravljati, nekaj, zaradi česar se ne sme človek niti ponajšati niti se pritoževati. In če bi bil zagledal v tem trenutku predsednika Bourricha, kako se spušča skozi odprti strop, s svetniško avreolo krog čela in belimi perotnicami na hrbtu — bi ne bil prav nič zavzet nad to manifestacijo sodniške slave. Rekel bi bil: »Lej, no lej, moja zadeva se nadaljuje.«

Drugi dan ga je obiskal njegov odvetnik:

»No torej, moj ljubi, gre vam še dosti dobro? Le korajžo, dva tedna sta kmalu končana. Ne moreva se niti preveč pritoževati.«

»Tisto pa, tisto, gospodje so res prav prijazni, zelo vljudni. Prav nič me niso zmerjali. Tega bi si ne bil nikoli mislil. In vojak je imel bele rokavice. Ste videli?«

»Če natanko vse premisliva, je bilo najboljšje, da sva odkrito priznala.«

»Je že mogoče.«

»Imam prav dobro novico za vas, Crainquebille. Milosrdna oseba, ki sem jo jaz zainteresiral za vaš položaj, mi je oddala za vas vsoto petdesetih frankov, ki je odločena za plačilo globe, na katero ste bili obsojeni.«

»Kdaj mi jih boste pa dali, tistih petdeset frankov?«

»To se bo oddalo naravnost sodišču. Le nič ne skrbite!«

»Vseeno! Recite, da se prav lepo zahvaljujem.«

Crainquebille je postal zamišljen in je mrmral:

»To je pa res čudno to, kar se mi je pripetilo.«

»Le nikar ne pretiravajte, Crainquebille. Vaš slučaj ni prav nič redkega, kaj šel!«

»Stišite, ali bi mi pa ne mogli povedati, kam so vtaknili moj vozček?«

VI.

Crainquebille pred javnim mnenjem.

Crainquebilla so bili izpustili iz zapora in spet je prišel pred seboj svoj vozček po ulici Montmartre in klical: »Zelja, repe, kolerabe!« Niti se ni ponašal, niti sramoval radi tega, kar se mu je bilo pripetilo. Spomin na te dogodke mu ni bil bridek. Spominjal se je vsega tega kakor kakšnega gledališkega prizora, popotovanja, sanj. Zdal je bil seveda vesel, da je spet stopal po blatu, po mestnem tlaku in gledal spet nad seboj deževno sivo nebo, umazano kakor voda v jarku, ljubno nebo svojega rojstnega mesta. Ustavil se je na vsakem voglu ulice in popil kozarček; začutil se je spet prostega in veselega, pljunil v roke, da bi napravil žuljavo dlan bolj voljno, prijel spet za držaj in priporval vozček; vrbci pa, zgodnji vstajajoči in ubogi kakor on, ki so iskali tudi svoj živež na cesti, so sifrotali s tal kadar je zaklical: »Zelja, repe, kolerabe!«

Približala se je stara gospodinja, otipavala zeleno in dejala:

»Ja, kaj se vam je pa zgodilo, oče Crainquebille? Že tri tedne vas ni bilo videti. Ali ste bili bolni? Nekam bledi ste videti.«

»I kaj bi vam skrival, gospa Mailloche. Živel sem od rente.«

Nič se ni izpremenilo v njegovem življenju, le, da si ga večkrat

nego popreje privoščil kozarček, kajti zdi se mu, da je vedno praznik in tudi zato, ker se je bil seznanil z milosrdnimi ljudmi. Nekoliko v rožicah prihaja zvečer v svoje prenočišče. Zleknen po tleh, se pokrije z žakliji, ki mu jih je posodil kostanjar z ogla in premišljuje: »V ječi se človek nima kaj pritoževati, vse ima tam, kar potrebuje. Doma se pa vendar boljše počuti.«

Njegova zadovoljnost pa ni dolgo trajala. Opazil je kmalu, da so ga njegove bivše kupovalke zelo hladno sprejemale.

»Prav lepo zeleno imam za vas, gospa Cointreau!«

»Nič ne rabim.«

»Kaj, nič ne rabite? Ta je pa dobra. Ali kar od zraka živite?«

Gospa Cointreau pa mu ni odgovorila besedice, ampak odšla v svojo pekarnico. Kramarice in hišnice, ki jih je bilo poprej vedno vse polno okrog njegovega, z zelenjem napolnjenega voza, so se obračale zdaj od njega proč. Ko je prišel v čevljarnici, kjer so se začele njegove sodnijske dogodbe, je zaklical:

»Gospa Bayardova, gospa Bayardova, dolžni ste mi še od zadnjih petnajst soldov.«

Toda gospa Bayardova, ki je sedela za svojo prodajalno mizo, ni glave ni obrnila.

(Dalje prihodnjik.)

lečjo krvjo. Tako kratkoviden in fanatičen je že. A da tedaj, ko ga je sleparja sama prosila, naj bo konec te nevedne komedije, tega ni hotel storiti, da je pustil, da se je ta sleparija nadaljevala, češ »nekaj le nuca«, to je vendar preveč.

»Nekaj le nuca«. To je menda geslo ljubljanskega škofa, s katerim se v svojem fanatizmu tolaži, kadar se mu vzbuja vest. »Nekaj le nuca«, si misli škof, kadar vidi, kako njegova stranka tepta pravičnost in poštenje; »nekaj le nuca«, pravi škof, kadar vidi, kako se spozabljajo različni duhovniki v političnih bojih; »nekaj le nuca«, je dejal škof, ko mu je bilo razodeto, da so vodiški čudeži sleparija.

Tako daleč je škofa zapeljal njegov fanatizem. Čisto gotovo je, da ta škof ni mož na svojem mestu in bi bilo že na času, da se ga iz javnih ozirov pošlje v pokoj. Narodno-napredni stranki pa je z njenega stališča seveda le prav, če ostane ljubljanski škof še dolgo na svojem mestu, zakaj o njegovem delovanju rečejo lahko vse napredne stranke, da jim »nekaj le nuca«.

Tisza in Romuni.

O zaupnih razgovorih ogrskega ministrskega predsednika Tisze z voditelja Romunov, prihajajo sedaj nekatere podrobnosti v javnost. Glasom teh zadnjih poročil so pogajanja že močno napredovala in je upati, da se bodo v kratkem končala. Pogajanja zasledujejo cilji, da morajo Romuni opustiti svoje izjemno stališče, za kar bi zavzemali v bodoče nekako ono stališče, katero zavzemajo saški poslanci, ki so tudi člani delavne večine ogrskega parlamenta. Da morajo Romuni vstopiti v vladno stranko, sicer ni pogoj vlade, vendar je to naravna posledica stališča drugih strank, ki se protivijo zedinjenju z Romuni. Ogrska vlada je pripravljena ugoditi romunskim cerkvenim in šolskim željam, tudi romunskim kulturnim potrebam se zajamči vladna pomoč. Razdelitev 27 romunskih občin romunski, oziroma madjarski škofiji se bo izvršila na podlagi statistike o narodni pripadnosti. Vlada bo imenovala v romunskih občinah romunskega jezika večje uradnike, to pa se bo izvršilo le polagoma. Vlada je nadalje tudi obljubila, da bo prepričala vsako priseljevanje z namenom madjariziranja in končno hoče vlada tudi iz svojih sredstev podpirati poljedelstvo v romunskih pokrajinah. — Romuni pa se odpovedo narodnostnemu programu iz leta 1881, ki zahteva avtonomijo Sedmograške, kakršna je imela pred letom 1848. Kljub temu se romunski narodni komite ne bo razšel, omejil pa se bo na gospodarska in kulturna vprašanja. Romuni se odpovedo tudi svoji zahtevi po razširjenju volilne pravice ter se zadovolje z razdelitvijo volilnih okrožij, kakor jo predlaga grof Tisza, tako da bi imeli Romuni v 35 volilnih okrožjih večino in v več kakor 50 okrožjih več ali manj močno manjšino. Tudi vstopijo romunski poslanci, — sedaj jih je 5, — v vladno večino.

Albanske zmede.

V ospredju vsega diplomatičnega interesa stoji sedaj albanske zadeve. Z Dunaja pošiljajo sicer sedaj v svet razne vesti, ki naj bi vzbudile mnenja, kakor da albansko ljudstvo kar kopni sprejeti princa Wieda kot svojega vladarja. Podobno izjavo polagajo v usta tudi nadškofu v Draču in raznim drugim albanskim veljakom. V Italiji se je že zlasti nad carigradsko policijo, ki da namenov izdati paše in seveda tudi namenov vlade ni prepričala. Italijanski merodajni krogi so prepričani, da bo prišlo do hudih sporov, če se albansko vprašanje takoj ne reši definitivno. Sedaj so tudi v Skadru nezadovoljni in vzrok za to nezadovoljnost zvrčajo na angleškega gubernatorja, ki da je baje 1. januarja zapovedal, da mora mesto odstraniti vse albanske zastave. Seveda je to gol izgovor, za katerim se skrivajo resnejši dogodki in na mestu bo, če se sosedni Srbi in Črnogorci prav dobro pripravijo na vse mogoče slučaje. O splošnem položaju v Albaniji in o namerah Esad paše pa prinaša »Neue Freie Presse« baje od nekoga Albanca sledeča pojasnila. Esad paša se je baje dogovoril v Frenk Bib Dodo glede razdelitve Albanije v dve interesni skupini. Prenk Bib Doda naj dobi vladno na severu, rodbina Topčani z Esad pašo pa na jugu. Ker pa so postavile velesile princa Wieda za kandidata za albanski prestol, skuša Esad paša doseči svoj cilj po ovinkih. Izbral je nezadovoljnost mohamedancev s kandidaturu princa Wieda. Zato je skupno z mladoturki prišel na idejo

kandidirati Izet pašo, katerega pa bi se bil takoj iznebil, ko bi bil strmo-glavil provizorično vlado Izmail Kemala. Sam bi se potem proglasil za kneza južne Albanije. Prenk Bib Doda pa bi bil knez v severni Albaniji.

Štajersko.

Iz Brežic. V nedeljo, dne 11. t. m. popoldne ob pol 4. priredi naša Citalnica gledališko predstavo »Legijonarji«, ki se je že enkrat z zelo dobrim uspehom privziorila.

Iz Sevnice. Sevniki Slovenci priredimo vsako leto v korist šolski mladini »Silvestrov večer«. Letos je bila ta prireditev tako lepa, tako zabavna, kakor že davno ne. Saj pa je bil tudi spored tega večera za Sevnico nekaj nenavadnega. Koncertni komadi na klavirju in goslih, ki sta jih mojstrski proizvajala znani pianist g. zdravnik dr. Slechta in izborni violinist učitelj g. Fr. Drnovšek, nadalje samospevi odličnega tenorista g. Severja in pesmi moškega zbora so nudili poslušalcem izredni užitek. Največjo veselost pa je vzbudila med občinstvom šaljiva spevoigra »Vinska pokušnja«, ki so jo z neprisljnim humorjem igrali gg. Križan Ferdo, Sever, Drnovšek in Pišl. Imenovanim gospodom gre torej v prvi vrsti zahvala, da smo novo leto pričeli tako veselo. Pa tudi gmotni uspeh te prireditve je jako zadovoljiv. Nabiralna pola darov za šolsko kuhinjo, kjer dobiva tudi letos vsak dan po 300 učencev toplo kosilce, izkazuje 104 K, donesek tombole 114 K. Vrhutega je nabrala vedeževalka (gospa Kreutz), ki je prerokovala posodnim gostom toliko sreče v novem letu, 18 K. Po odbitku troškov znaša čisti dobiček okroglo 215 K. Vsem, ki so se trudili, da je ta prireditev tako krasno uspela, pa tudi vsem, ki so z darovi in dobitki za tombole pokazali naši šolski mladini naklonjeno srce, bodi v imenu revnih šolarjev izrečena najtoplejša zahvala.

Iz Celja. (Volitve v okrajno bolniško blagajno.) Kdor je tekom zadnjega leta pazno zasledoval dogodke v celjski okrajni bolniški blagajni, ta ve, za kaj gre nemškutarjem pri sedanjih volitvah delegatov. Za vsako ceno, z vsakim nasiljem in z vsako sleparijo hočejo dobiti večino, ki bo izvolila vsako predlagano načelstvo in nadzorstvo. Ni namreč nobenega dvoma, da so novzročile Oechslove poverbe okr. bolniški blagajni ogromno škodo. Govorilo se je, da dosežajo te poverbe vsoto 30.000 K in ta govorica ni bila nikjer zavrnjena. Vidi se iz nje prav jasno, s kako neizmerno lahkomišljenostjo in površnostjo so izvrševali svojo nalogo člani nemškutarskega načelstva in nadzorstva. Ne samo iz narodnih, tudi iz gospodarskih ozirov ne smejo več nemškutarji gospodovati v celjski okrajni bolniški blagajni! Kako je gospodarilo dosedanje, nepostavno voljeno in nepostavno poslušno načelstvo, kaže to, da je dobila Oechslova vdova še visoko pokojnino — menda kot nagrado za ogromne moževne poverbe. Za to pokojnino ni bilo nobenega vzroka — dovolilo se jo je edino iz nacionalnih ozirov. Na eni strani se je slovenske zavarovanje prikrajševalo za njihove prispevke v boleznih, na drugi se pa tako lepo skrbi za defraudantovo vdovo. Radovedni smo, kaj poreče k tem gnilim razmeram c. kr. vlada?

Iz Celja. (Razmere na našem magistratu.) Nezaupnica, katero je izrekel »Slov. Narod« uradnemu vodji celjskega magistrata dr. Ambroschitzu, je našla v vseh slovenskih krogih najživahnejši odmev. Kaj takega, da je uradni vodja mestnega magistrata kot politične oblasti prve instance v jezikovno mešanem mestu ohenem glavni narodnosti hujšakač, je pač menda edinole v Avstriji mogoče. Prosimo, naj se pomisli: dr. Ambroschitz upravlja kot funkcionar c. kr. vlade okrajno bolniško blagajno celjsko. Moral bi strogo gledati na to, da se volitve pravilno vršijo. A kaj njemu mari magistrat kot c. kr. politična oblast prve instance! On je obenem načelnik nemškega »Volksrata« za Sp. Štajersko, odbornik »Südmarke«, urednik »vahtarice«; te funkcije so važnejše in v njihovem smislu pošilja po mestu policaje, da osleparijo volilce za njihovo volilno pravico. Kje je potem takem za nas objektivnost in nepristranost? Kje imamo garancijo, da se bodo na pr. na magistrat vposlane glasovnice pravilno upoštevale? Prosimo ekselencno grofa Claryja, ki prav dobro pozna dr. Ambroschitzu in njegovo »uradovanje«, najne od pomoči v smislu pritožbe, ki se mu je donosila. Volitve naj vodi celjsko okrajno glavarstvo, do katerega imamo zaupanje in katero je tudi pristojna politična oblast za več-

no članov celjske okrajne bolniške blagajne.

Triglavanjski ples bo, kakor že objavljeno, v soboto dne 31. januarja t. l. v celjskem Narodnem domu. Kdor je obiskal lanski triglavanjski ples v Mariboru, ta gotovo tudi letošnje prireditve ne bode zamudil. Pripravljalni odsek, ki si je zasigural prijazno sodelovanje celjskih dam bivših »Triglavanov«, je pridno na delu in začne tekom prihodnjih dni z razpošiljanjem vabil. Vsi, ki čutite z društvom in njega stremljenjem, vas vse prijatelje plesa in neprisljilne zabave, vabimo na to prireditev in kličemo: »Na svidenje pod praporom »Triglavanov«.

Telovadno društvo »Sokol« v Zalcu priredi v nedeljo 11. t. m. zvečer ob 8. v dvorani g. Robleka sokolski večer s tem-le sporedom: 1. »Dve tašči«, šaloigra v 1 dejanju; 2. »Kroženje električnih kijev« in 3. »Beli kipi«. Narodno občinstvo iz trga in okolice vabimo k številni udeležbi.

Gospodarska zborovanja v Savinski dolini. V nedeljo 4. t. m. se je vršilo v Gotovljah dobro obiskano gospodarsko zborovanje, na katerem sta govorila odposlanca celjske Zadrudne zveze, gg. dr. Kalan in tajnik Stibler o raznih zadrudnih vprašanjih. Na praznik Treh kraljev se je vršilo podobno istotako dobro obiskano zborovanje popoldne v St. Petru ob Savinji pri Cvenku, popoldne pa v St. Jurju ob Tab. pri Plavšaku. Na obeh zborovanjih je govoril kot odposlanec celjske Zadrudne zveze tajnik Stibler. V St. Petru je razpravljal tudi domači nadučitelj o važnosti gospodarskega izobraževanja. Kakor slišimo, namerava celjska Zadrudna zveza z enakimi zborovanji nadaljevati. To namero toplo pozdravljamo in želimo, da bi imela zborovanja lep uspeh v dobrobit našega zadrudništva.

Iz Št. Petra pod Sv. gor. V naši veliki občini se vrše v kratkem občinske volitve in v farovžu že delajo na vse kriplje, da bi vrgli sedanji kmečki občinski odbor, ki mu stoji na čelu L. Hudina, ter ga nadomestili z novim, v katerem bi sedeli razni farovski kimovci in ljudski izkoriščevalci. Pregovor, duhovnika in eksekutorja ne k hiši, je resničen in se bodo naši kmetje, ki hočejo biti pri občini sami gospodariji, tudi po njem ravnali. G. Drofeniku pa tudi svetujemo, naj se vzdrži v svojo lastno korist vsakršne preglasne agitacije; z nami bo bolje vozil nego s farovškimi podrepaniki.

Koroško.

Koroški deželni zbor bo sklican k prvemu letošnjemu zasedanju v ponedeljek dne 19. t. m.

Drobne vesti. Zdravstveno stanje bivšega knezoškofa krškega, ki je odločil vsled bolezni svoje mesto, se je nevarno poslabšalo in pričakujejo vsak čas katastrofo. — Po celi Koroški je zapadel nov sneg. Cel promet, posebno železniški, je silno oviran. Po nekaterih manjših progah so morali sploh ves promet ustaviti, na glavnih progah pa je izostalo več rednih vlakov. Skoro vsi vlaki prihajajo in odhajajo z večjimi in manjšimi zamudami. — V Celovcu in v Beljaku in okolici obeh mest kroži zopet ponarejeni denar in sicer bankovci po 10 in po 20 kron in krone in petkronski tolarji. Razpečevalcem ponarejenega denarja je policija že na sledu. Denar je slabo ponarejen in je prišel brzokotne iz Italije.

Primorsko.

Iz Sežane. Silvestrov večer je letos priredila ženska podružnica sv. Cirila in Metoda. Zabava je bila vse-skozi domača, občinstva pa nismo še videli pri nobi zimski veselici v tako velikem številu. Vidi se, da zna občinstvo ceniti Ciril - Metodovo družbo. Hvala mu, da se je udeležilo, ker prireditev je zato uspela v moralnem in materijalnem oziru dobro. Najiskrenejšo zahvalo izrekam tudi tukajšnjemu »Sokolu« za njegovo požrtvovalno sodelovanje. Zahvaljujem se tudi orkestru, ki je igral skoro brezplačno. Hvala vsem! — Vstopnino so prenalčali: po 8 K 08 vin. g. Lasič; po 7 K 60 v g. Dolenc; po 5 K: družina Kante, Gubič Franja in Macarol Ana (nekova); po 4 K: gg. dr. Vrčon in Stofla Franc; po 3 krone 80 v: gg. Dolenc, Šega; po 3 krone g. Mahorčič L.; po 2 K 60 v: gg. Berginec in Perne; po 2 K: gg. Leban, Gaberšek, Pirjevec, Peter, Kovačič, Bizka, Marija m. Mahorčič in gdč. Oblakove; po 1 K 80 v g. N. N.; po 1 K 60 v g. N. N.; po 1 K 20 v: gg. Macarol, Stibelj in Brelich; po 1 K: gg. Skrinjar Antonija, Peček, Strekelj, Mozetič Alojzija, Pahor, Mahorčič Jožef, Čebular, Bandell, Tavčar Franc, Stofla Janez, Ferfila

Helena, Rebec Franc, Sink, Filipčič Marija, Maresch in Pavla Ukmar; po 80 v: gg. Bevc, Mayer, Pirjevec Stanko, Budan in Wessner; po 60 v: gg. Čerbec, Rojec, Stofla Josip in Amf Adela; po 50 v g. Rodica; po 40 v: gg. Dettoni, Dragica Ukmar in Alojzija Rodica; po 20 v g. Živic Franc. — Ker se niso mogli udeležiti Silvestrovega večera, so poslali iz Storijskega doma po 40 K g. Franc Mahorčič; po 1 K: gg. N. N., Franc Marc, Karol Jelušič, Ana Dolgan, Pavel Žiberna, Anastazija in Antonija Marc, Rafael Mikulčič, Ivan Urbas in J. Bekar; po 2 K g. Franc Majcen; po 60 v g. Josip Može; po 50 v: gg. Jožef Žiberna in Antonija Pavlovčič; po 40 v: gg. Štefan Vezek, Sinčič, po 30 v: gg. Marija Majcen in Katarina Jelušič; po 20 v: gg. Franc Benčina, Franc Žiberna, Lah Ferdo, Ivan Nahgoj, Martin Može, Vekoslav Bekar, Uršič Anton, Martin Stok in Ivan Žiberna. — Odbor.

Drobne vesti. Delavci domačini v Trstu dobe delo pri gradbi novih ulic Ghirlandaio pri trgu Sette Fontane in pri novi šoli v okraju Sv. Vida. Glasom pogodbe je občina obvezana vsprejeti pred vsem delavce domačine, brez ozira na narodnost. Sprejme se tudi več zidarjev in kamnosekov. — V sredo je priplula v Trst iz Mesine nemška vojna ladja »Breslau«. Ladjo so odpeljali po običajnem vsprejemu v ladjedelnico pri Sv. Marku, ker je precej poškodovana. — Zaradi volunštva so aretirali v Trstu 30letnega Dalmatinca Evgena Valčiča. Pri hišni preiskavi na njegovem stanovanju so zaplenili več pisem. Če je Valčič res vohun, še ni dokazano.

Velika tatvina. Gospa Emilija Motta v Trstu je vsprejela pred enim tednom v službo hišno Marijo Bussi iz Rezzata v Italiji. Vsprejela je deklet brez priporočila in brez pravih spriceval, ter je tudi ni naznanila na zglaševalnem uradu. V sredo zvečer je šla gospa v gledališče in je pustila novo hišno samo doma. Ko se je vrnila okrog 11. ure iz gledališča, je našla v stanovanju vsa vrata odprta. Stanovanje je bilo prazno, hišina je pobegnila. S seboj pa je odnesla za 35.000 kron raznega nakitja in za 5000 kron denarja in vrednostnih papirjev. O prekanjeni tatici nimajo še nobene sledi. Sumijo pač, da je pobegnila tatica v Italijo in da je imela tovariše ali tovarišice, ki so bili v zvezi z njo in ki so ji pomagali pri begu.

Vodiška Johanca pred reškimi sodiščem. Iz Reke poročajo, da so začele iskati tamošnje oblasti vse one, ki so bili oškodovani in osleparjeni od kapucinov s pomočjo Johaničnega trpljenja. Kadar bo nabanega dovolj gradiva, pridejo Johanični čudeži pred reško sodišče, ki bo imelo nalogo, da dožene, če so patri kapucini na Reki, oziroma pobožne in svete Benediktinke res aranžerji te brezvestne sleparije.

Reka in Madžari. Znana stvar je, da si Madžari prizadevajo na vse možne načine, da bi zasedli tudi en del Jadranske obali. Vrgli so se pred vsem na Reko in njeno okolico, katero so že proglasili za madžarsko posest, za madžarsko provinco ob Jadranu. Avstrija gleda to početje mirno, dasi ji odjeda s tem Madžarska njeno posest in lastnino. Pred vsem pa so naperili Madžari ost proti Hrvaški, h kateri spada po vseh pravicah Reka. Po zakonu za sestavo hrvaškega sabora voli mesto Reka dva zastopnika v hrvaški sabor. Madžarsko-laška mestna vlada na Reki tega že več let ni storila. Tudi povodom zadnjih volitev v hrvaški sabor je bilo pozvano mesto, da izvoli dva zastopnika v sabor. Med tem je prevzel vse vodstvo mestnega zastopstva guverner Wickenburg, eksponent ogrske vlade na Reki. Mislili so, da bo vsaj sedaj zadosteno zakonu in pravici, ko stoji na čelu občine kraljevski uradnik kot kraljevski komisar. Toda varali smo se. Zakonolomstvo, ki je prešlo v navado pri prejšnjem mestnem zastopstvu, je ostalo tudi sedaj. Guverner Wickenburg ni razpisal volitev dveh zastopnikov mesta Reke v hrvaški sabor, dasi je bila po zakonu to njegova dolžnost in je bil grof Wickenburg kot kraljevski komisar, ki je prevzel celo vodstvo mestnega zastopstva, tudi za to kompetenten. Doda se se skrivali guverner in zastopniki ogrske vlade za mestno zastopstvo. Sedaj so prevzeli tudi to sami in kljub temu niso izvršili, kar bi morali. Za neizvršitev zakona glede izvolitve dveh zastopnikov mesta Reke v hrvaški sabor je odgovorna sedaj ogrska vlada, odnosno njen eksponent na Reki grof Wickenburg. Grof Wickenburg je pisal tozadevno banu baronu Skerlecu sledeče madžarsko pismo: Vaš poziv glede razpisa volitve dveh zastopnikov v hrvaški sabor ne morem izvesti, ker je mestni zastop razpuščen. Tudi v svojem izjemnem sta-

nju kot zastopnik občine nisem mogel tega storiti, ker se vsled dosedanje prakse mestnega zastopa ne smatram za to pooblaščenega. Reški »Novi List« piše tozadevno med drugim sledeče: Vprašanje volitve dveh zastopnikov mesta Reke v hrvaški sabor pa s tem še ni prišlo z dnevnega reda. Z velikim narodnim pravom, ki dokumentira pripadnost Reke Hrvaški se igra s tem frivolna igra, ki jo razigravajo Tisza, Wickenburg, ban Skerlec in njegovi modri svetovalci v Zagrebu, ki so oportunisti in povsod na drugem mestu kot bi morali biti.

Občni zbor društva slovenskih profesorjev.

V soboto, dne 27. decembra 1913 se je vršil, kakor smo že kratko poročali v mali dvorani Narodnega doma občni zbor društva slovenskih profesorjev, ki se ga je udeležilo okoli 40 članov. Vodil ga je prof. dr. Jakob Zmavc, ki je v svojem pozdravnem govoru posebno pozdravil zastopnika »Društva hrvatskih srednješkolskih profesorov u Zagrebu« g. prof. Milana Senoa, univezitetnega profesorja dr. M. Murka in posebno še kot redke goste prirediteljev slov. profesorjev gg. ravnatelja Bežeka, Schreinerja, Štritoja, prebral telegrame ravnatelja dr. Jos. Tominiška iz Maribora in bratskih profesorskih društev iz Zagreba, Belgrada, Sarajeva in Spljeta. Spominjal se je umrlega prof. Milana Pačka, ki ga je iztrgala neizprosna smrt iz kroga najbolj delavnih kolegov. V znak sožalja se dvignelo vsi navzoči s sedežev.

Društveno delo se je sukalo v okviru pravil: Skrbelo se je za izdajanje slovenskih učnih knjig. Predsednik konstatira, da je društvo slovenskih profesorjev storilo tu svojo dolžnost, ker gotovo brez našega društva ne bi bilo še sedaj slovenskih knjig. Da pa mnogi izgube veselje do dela, leži vzrok v tem, da so naši profesorji prestrogi kritiki. Tudi nemške šolske knjige niso popolne, mnogo je slabših od naših, a kritika je blagohotna, ni tako stroga, nekolegijalna kot je naša. Napake naj se grajajo, a sodba naj bo blagohotna; naj se upošteva tudi velikanski trud, ki ga imajo nekateri kolegi, ki spisujejo knjige poleg svolega obilnega šolskega posla.

Glede stanovskega vprašanja se je delo v odboru precej zavrla, a to ni krivda odbora, temveč leži v splošnem razpoloženju, v splošnih javnih razmerah, a tudi v profesorjih samih. Saj se izogibaio družstvenih sestankov (na enem jih je bilo 7, a med temi 6 odbornikov!), na zborovanja ne prihajajo, med tem ko so bili v prejšnjih letih sestanki obiskani zelo dobro. Najbolj žalostno pa je, da se odtegujejo društvu najmlajši gospodje — supletni —, za katere je društvo jako dosti naredilo. Zdi se, da se gospodje boje, da bi ne padli v nemilost pri oblastvih in višji gospodi; mogoče misli marsikdo, da bo prišel v senci vplivnih gospodov prej do zaželenega cilja, kakor na ta način, če je član društva. To ni socialno, še manj pa kolegijalno. Društvo stoji na stališču, ki ga ni nikdar zatajilo, kar je on predsednik, da pri napredovanjih odločujejo predpisi, kvalifikacija itd. Tega naj se drže vsi tovariši. Vsi naj vztrajajo kot kompaktna celota, naj izkušajo prikleniti vse tovariše društvu, vsi naj delajo v dobrobit društva in sploh slovenskega profesorstva.

Izreče zahvalo vsem faktorjem, ki so pospeševali društveno delovanje: slovenskemu časopisu, deželnemu odboru in ravnateljstvu dež. muzeja, ki sta dovolila, da se hrani tam društvena omara in se prirejajo odbore seje; Kreditni banki za podporo 250 K, ravnatoku Kmetijski posojilnici v Ljubljani za 250 K, ptujski Posojilnici za 200 K, Tržaški hranilnici in posojilnici za 200 K; Ljubljanski čitalnici za prepustitev dvorane za zborovanje.

Na predsednikov poziv se pošlje Njegovemu Veličanstvu udanostna izjava.

Nato poda društveni tajnik dr. Molč obširno poročilo o društvenem delovanju v letu 1913. Iz poročila povzamemo, da je imelo društvo 12 odborovih sej in 4 sestanke, ki so bili zelo slabo obiskani, kar je zelo žalosten dokaz za stanovsko zavednost slovenskega profesorja, ki naj bi imel tvoriti najinteligentnejši sloj slovenskega naroda. Društvo je občevalo prijateljsko skoro z vsemi slovenskimi društvami, posebno pa z društvi v Zagrebu, Spljetu, Sarajevu in Belgradu. Zanimalo se je in stalo vedno v stiku z »Državno zvezo« glede službene pragmatike. Zastopano je bilo tudi na sestanku ljubljanskih strokovnih društev glede realne

gimnazije, ki jo je večina deželnega šolskega sveta zavrgla. Izdalo je brošuro o učnem jeziku na srednjih šolah na Slovenskem; vzbudila je veliko zanimanje pri slovenskih in tudi drugih listih. Društveno glasilo »Nastavni Vjesnik«, ki žalobno ni doseglo med člani posebnega uvaževanja, je prinašalo beležke, tičoč se slovenskega profesorstva. Oficialno se društvo ni udeleževalo posebnih slavnosti, ker hoče ostati stanovsko društvo, ki nima iskati nič pri slavnostih, ki bi imele količkaj politični značaj.

Tajnik je moral z žalostjo konstatirati, da je število članov zopet padlo od 220 na 212 ter moral isto ponoviti, kar je že predsednik omenil v svojih izjavah, da se kolegi naslanjajo na one, ki imajo moč, a nimajo čuta za kolegialnost. Dasi ni društvo — ker se mu to očita — obšlo svojega delovanja na veliki zvon, je vendar tiho delalo za stanovske interese tovarišev. Le v krepki organizaciji je mogoče kaj doseči, le tam, kjer bodo vsi slovenski profesorji. — O šolskih knjigah, kojih izdajo pospešuje društvo slov. profesorjev, je tajnik konstatiral, da je dr. K. Oswaldova »Psihologija«, Jos. Reiserjeva »Fizika in kemija« dotiskana in odobrena. Prof. Pirce prireja drugi natis »Zgodovine starega veka«. Prof. Pajka Zemljepis za drugi in tretji razred se priredi kmalu. Prof. Dokler je napisal grško-slovenski slovar, ki se že tiska. Košan-Jerovškove Latinske vadbe za 7. in 8. razred so dotiskane in so se dale v aprobacijo. Prof. Seidl je v rokopisu končal mineralogijo in geologijo za višje razrede realk.

K tajnikovemu poročilu se oglašajo prof. dr. Ilešič, ki omenja, da se je na dveh sestankih obravnavala neka stvar (o učnem jeziku na srednjih šolah), ki naj bi bila ostala tajna. Stvar pa je prišla v javnost in nekdo ga je anonimno napadel v »Straži«. Zato vpraša predsednika, ali mu je znan članek v »Straži«, ali je pripravljen varovati čast društvenih članov; kaj misli storiti glede varstva tajnosti.

Predsednik mu odgovori, da je izvedel o »Straži« še-le od interpellanta samega. Kar se tiče drugega vprašanja pa odgovori, da ni mogel odobri — šlo je tudi za neki drugi slučaj — storiti nič primerne, ker bi event. popravek mogoče uredništvo odklonilo. Kar se tiče tretjega vprašanja pa ne more drugega odgovoriti, kot apelirati na močtatost in kolegialnost članov.

Dr. Ilešič pravi natò, da je njegov čit čist, zato ne potrebuje nobene obrambe. A oni, ki je napisal besede, ki ni imel zanje nobenega dokaza, pa zasluži ono ime, ki ga ne sme imenovati.

Pri tej priliki pa graja tudi odsotnost naših deželnih šolskih nadzornikov in ravnateljev. Drugod je drugače, ko hodijo na zborovanja profesorjev šefi in imajo aktualne referate. Zdi se, kakor da bi se bali svojih podložnikov, da nimajo zaupanja vanje!

Za izdajanje slovenskih šolskih knjig ima društvo velike zasluge. Toda ali ni to naloga drugih? Ali ni to žalostno bolesto stanje?

Profesorstvo društvo ni za to, da bi preskrbovalo službe svojim članom; socijalna demoralizacija je to, če je društvo samo za to, da skrbi samo za stanovske stvari.

Predavanja, ki odbor ni dovolj skrbel zanje, naj se ne vrše v gostilni. Glede glasila našega društva želi, naj bi širilo obzorje društvenikov. Hrvaški jezik ne sme delati težav društvenikom; saj smo Jugoslavi. Društvo naj skrbi tudi za takt, posebno če se oglase kot gostje dijaki iz Hrvaške s svojimi profesorji. Društvo naj se ne drži ozkosrčno svojih pravil! Skrbeti moramo, da pride med naše vrste več idealne navdušenosti do dela.

Predsednik se zahvali za njegova izjavanja.

Tov. Rabuza iz Celja meni, da ne ve, kaj je pravo temeljno stremenje profesorskega društva. Ali skrbi društvo za pravo vzgojo naše mladine, ali daje iniciative za spoznavanje koristnih in kvernih izvenšolskih vplivov na našo mladino? Ni mu prav, da se ni udeležila deputacija občnega zbora »Društva hrv. srednješkolskih profesorov« v Zagrebu. Vpraša predsednika, kaj je po njegovem mnenju prava kultura. Po njegovem mnenju (Rabuzovemu) je kultura mogoča le dvojna: ali krščanska ali protikrščanska. Predsednik pa ni mislil na krščansko kulturno kulturno prireditve. S temi besedami pa noče izvati debate, želi samo kolegialnosti in takta.

Predsednik odgovarja na njegova izjavanja ter pravi z ozirom na zadnje besede, da se še nikomur ni posrečilo, pojasniti pojem kulture, tako da bi bil vsakdo zadovoljen.

Blagajnik dr. Val. Kušar poda poročilo o denarnem stanju, iz katerega sledi, da je imelo društvo dohodkov 2299 K 57 v, stroški pa 1359 K 02 v; društvena imovina znaša 940 K 55 v. Knjižni fond: dohodki 3146 K 24 v, stroški 2176 K 90 v, ostane 969 K 24 v.

Ravnatelj A. Štritoj predlaga z ozirom na vestno delo blagajnika absolutorij s pohvalo.

Nato utemeljuje blagajnik z ozirom na slabe finance odborov sklep, da naj se zviša članarina. Sprejme se predlog, da se zviša članarina na 10 kron letno; pobira se lahko mesečno.

Prof. dr. J. Debevec utemeljuje odborov sklep o lastnem društvenem glasilu zelo poučljivo in razvije kratek program, kako naj se preuredi uredništvo.

Po dolgi debati, ki se je udeležujejo dr. Ilešič, dr. Lokar, dr. Savjovic, Vajda, umakne dr. Debevec svoj predlog.

Sprejme se predlog, da ostane »Nastavni Vjesnik« tudi še naprej društveno glasilo; uredništvo pa naj se preuredi v smislu nasvetov dr. Debeveca.

Samostojni predlog dr. Beukard. Lončarja, ki narača odboru, da se naj intenzivneje bavi s stanovskimi vprašanji, se brez debate enoglasno sprejme.

Prof. Jakob Župančič (Gorica) utemeljuje predlog, da se člani zavarujejo za odgovornost zoper nezgode. Sprejme se predlog in se naroči odboru, da izkuša pri dež. šolskem svetu izposlovati prisilno zavarovanje učiteljev in učencev, ki obstoja že na ženskem učiteljskem v Gorici.

Predsednik poroča v kratkem o vsebini referata nekega tovariša o zadnjih imenovanjih, ker se je čas zborovanja že precej raztegnil. Podarja stališče odbora, da mora vladati le edino pravičnost pri imenovanjih in nič drugega in poziva tovariše, da sami zbirajo material, da se lahko o priliki tudi porabi pri event. krivicah.

Končno se ponove vse resolucije, ki so se že stavile opetovano na občnih zborih in se niso dosedaj še upoštevale; po večini merijo na popolno poslovenitev srednjih šol.

Pri volitvi predsednika predlaga dr. Ilešič, da naj se voli per acclamationem dosedanj poštvovalni g. predsednik prof. dr. Žmavc, ki sprejme tudi izvolitev. Istotako se pri dopolnilnih volitvah volijo z vzklikom gospodje Kržišnik, Lederhas, Maselj, Mazi in Vagaja; za preglednika se izvolita z vzklikom prof. dr. Pipenbacher in ravnatelj Štritoj.

Ker se nihče ne oglašil k besedi, zaključil predsednik ob 1. občni zbor, ki je trajal od pol 10.

Dnevne vesti.

— Iz seje c. kr. deželnega šolskega sveta dne 8. januarja. Na ljudskih šolah so bili imenovani: Alojzija Weiss za učiteljico na Raki; Marija Povh za učiteljico v St. Jerneju; Anton Kadunc za nadučitelja pri Sv. Gregoriju; Kristina Ravnikar za učiteljico v Sv. Križu pri Kostanjevici; Ignac Labernik za učitelja na I. in Franc Fabinc za učitelja na II. mestni deški ljudski šoli v Ljubljani; Hladnik Marija za učiteljico v Kostanjevici; Marija Cepuder za učiteljico na Travi; Franc Samec za nadučitelja na Krki; Ivan Mihler za učitelja na Vrhniki; Marija Levcec za učiteljico v Preski; Kornelija Černe za učiteljico v Cerkljah; Marija Škedelj za učiteljico v Kolovratu; Pavla Cigoj za učiteljico v Koritnicah; Lovro Jevnikar za učitelja v Št. Vidu pri Zatičini. — Učiteljica Jospina Javornik se premešči iz Boh. Bistrice na Kal (okraj Krško). Nadučitelj Edvard Vohinc se premešči iz Cerkelj v Mengeš. — Ljudska šola v Smihelju pri Žužemberku se razširi na dva razreda. Na ljudskih šolah v Mokronogu in na Viču se ustanovi po ena vsposredna. Ljudska šola v Soderžici se razširi na 6 razredov. — Na II. drž. gimnaziji v Ljubljani se pravi gymn. učitelj Jos. Schweiger stalno potrdi in dobi naslov profesor. — Franca Kotnika dijaška ustanova letnih 786 K se podeli slušatelju živnozdravništva Franc Jerina.

— Občini absolutno nič ne štejejo. Očitno tisto divjanje po klerikalnem časopisju zoper napredne Laščane. Ti

sti napadi so le priznanje in potrvala neustrašenim volilcem in delavnim agitatorjem, so le migljaj in navodilo, kako je treba delati v bodoče, da se Lašče operajo poslednjega madeža. Zategadelj nas tisto lajanje v »Slovenca« in njegovi klosetni potrebščini »Domoljub« prav čisto nič ne zanima, ne takrat, ko to dolgozouho žebljanje diši po še »mokrvcvetem« Jernejku iz Kroke in tudi takrat ne, ko nas popelje sled po vedranega sloga v famulijo tistih Fegcov, ki so od nekaj radi dobro, udobno in zlahka živeli na tuje stroške. Kako pa naj sicer vsprejmemo nauk »moli in delaj!« iz ust moža, ki ni še nikoli nič delal, ki je zapustil trdo skorjico učiteljskega kruha ter se udingal klerikalni stranki za politično zabavljanje, samo da se je priinil do sinekur, ki mu prinašajo dnevno do 50 K in kateri je po mnenju svojih lastnih agitatorjev — župnikov tudi zato zabavljanje naravnost nesposoben. »Domoljub« si je dal v isti številki, ko tako besno napada Laščane, sam prelepo spričevalo, da je namreč tako ostuden in grd časopis, da so celo vsi duhovniki vrhniške dekanije prisiljeni se ga sramovati ter zahtevati od redakcije izjavo, da niso sotrudniki tega lepodiščega cvetja. Že zato torej bi bilo polemizirati s takim listom sramotno za vsakega dostojnega človeka. Nepotrebno bi bilo tudi zagovarjati take može in gospodarje, kakor je Lenček, saj je pač vsakemu znano, kdor pozna razmere, kdo je on in kakšen in kdo so tisti, ki ga napadajo. Tega moža so klerikalci pač prevečkrat nalagali in če jim zdaj več ne verjame, so si tega sami krivi. Sicer je pa značilno, da mu očitajo — o groza! — varčnost. To je torej po klerikalnih nazirih napaka. Nasprotno pa drugim očitajo dolg. Znano pa je, da noben laški liberalec nima toliko dolga, kakor poslanec Fegec navzlic sijajnim sinekuram in da vsi liberalni dolgovci celega sodnega in magari političnega okraja ne dosežejo niti zdaleka škofovih dolgov. — Za bevskanje »Domoljuba« bi se torej brigali toliko, kakor za lanski sneg, da ni to papirnatu ščuvanje rodilo dejanski sad. Drugo noč, ko je namreč izšel »Domoljub« s čednimi Fegčevimi barabijami, med katerim jih je zlasti veliko število posvečeno županu, je nekdo polil to hišo s črnolom in sicer ravno pod župansko desko, tako da vodi storilčeva sled naravnost v kroge najbrumnejših čitateljev tega »katoliškega« lista. Ker sestoji ti krogi pri nas le iz sodno užganih denuncijantov, sodno stigmatiziranih sleparjev in goljufov z daljšimi »štrafkartami« kakor so litanije vseh svetnikov, nadalje iz hinavcev, ki praznujejo v sveti čistosti devetdnevno prejema sv. zakonskega zakramenta tako, da jim pošlje bog čudno smešen »prezgodnji« porod ter končno iz tako zabutih bedakov, da iščejo za zdravila svojim obolelim otrokom uro daleč pravo oslovsko dlako, zato se obračamo le na dvoje, troje spodobnih ljudi v tej družbi in vprašamo zlasti v prvi vrsti župnika g. Ramovša, ki je časih rad igral vlogo spodobnega in dostojnega človeka: ali odpravate take surovosti svojih somišljenikov, ali podpisete surovosti »Domoljubove«, ali želite, da se to nadaljuje, ali hočete, da začnemo vračati milo za drago ali pa uporabite svoj vpliv ter poskrbite za tisto mirno razpoloženje med sosedi, kakor je vladalo prej in se to spodobi. Na to bi radi odgovorili, predno damo šilo za ognjilo. — Več Laščanov.

— O vodiški Johanici priobčne včerajšnji »Domoljub« isto poročilo kakor »Slovenec«. Kakor »Slovenec«, ki je sedaj v zanj toli mučni aferi čisto obmolnil, si tudi »Domoljub« ne upa niti črhniti besedice o tem, da je bil škof dr. Anton Bonaventura Jeglič v neprstanju zvezi z Johanco, da jo je dal celo v svoji palači zdravniško preiskati in da ji je pisal nič manj kakor 16 pism. Ne upa si tega povedati, ker bi sicer tudi backi, ki čitajo ta list, morali sprevideti, kako nesramno lažejo klerikalci, ko trde, da niso imeli duhovniki z Johanco prav nobenega posla marveč da so se že kar s početka pošteno trudili, da bi razkrinkali — sleparko. Toda z zamolčanjem in zavijanjem ne bodo spravili resnice s sveta in ta je, da so prav duhovniki s škofom Bonaventuro na čelu vpriporili vodiški škandal in podpirali Johanco v njenih sleparijah, dokler je ni zgrabila roka državnega pravdnika.

— Albansko poslanstvo. Albanija še sicer nima svojega vladarja, siva »verajna«-na za. Namaka poroča: »Za Albanijo določenemu poslaniku dr. pl. Löwenthalu bo pri-

deljen v službovanje sekcijski svetnik v ministrstvu zunanjih del Egon baron Berger; za bodočega dragomana pri poslanstvu je določen profesor na konzularni akademiji dr. Juri Pekmezi. Profesor dr. Pekmezi je namenjen v enem ali dveh tednih zapustiti Dunaj in se napotiti najprvo v Drač. — Kakor se vidi, je avstro-ogrsko poslanstvo za Albanijo že docela kompletno in osobje tega poslanstva že dobiva čisto gotovo visoke plače, vendar pa naša vlada še danes ne ve, kam bi naj to poslanstvo poslala — ali v Valono ali v Drač, ali Lješ, ali kam drugam. Poslaniški dragoman dr. Pekmezi odpuštuje v enem ali dveh tednih v Drač, tako se poroča. To bi kazalo na to, da se namerava naše poslanstvo nastaniti v Draču pri provizorični vladi Esad paše. Toda kaj bo k temu rekel Ismail Kemal beg, katerega je Avstrija napravila za ministrskega predsednika provizorične vlade v Valoni in katerega je doslej bogato podpirala z denarnimi sredstvi? Morda pa je dr. Pekmezi prevzel mislo, Esada pašo pokoriti provizorični vladi Ismaila Kemala? Kdo bi to vedel! Vsekakor pa je dr. Pekmezi najinteresantnejša oseba v celem našem, za Albanijo določenem poslanstvu. O tem možu smo že opetovano pisali v našem listu. Pekmezi se je svoje čase, ko je bil v srbski službi, pisal Pekmezič, ko je bil v bolgarski službi, pa Pekmezov. Ko je prišel na Dunaj, je opazil, da goje dunajski merodajni krogi posebne simpatije do Albanec, zato je postal na Dunaju Albanec. Znal je na Dunaju tako spretno nastopati, da je prišel na glas učenege Albanca. Kot takemu je ministrstvo zunanjih del poverilo nalogo, da spiše slovnico albanskega jezika. Pekmezič-Pekmezov-Pekmezi je bil v veliki zadregi, ker je bil samo površno vešč albanskega jezika. Iz te neprilike mu je pomagal naš učeni rojak dr. Nachtigall, ki mu je sestavil in spisal slovnico albanskega jezika. S to slovnico si je Pekmezi zaslužil lepe denarje, pridobil si je ž njo, če se ne motimo, tudi doktorat filozofije in je postal kasneje tudi profesor na konzularni akademiji, najbrže učitelj albanskega jezika. Ta Pekmezi je bil lani glavni, od vlade dobro plačani »maher« famoznega albanskega kongresa v Trstu, sedaj pa je postal dragoman v zraku vsekega avstro-ogrškega poslanstva v — bodoči Albaniji. Mož bo torej napravil lepo karijero in dobil lepo službo, dasi ni avstrijski državljani, vse to pa na podlagi in po zaslugi slovnice albanskega jezika, ki mu jo je spisal Slovenec. Da, znať se mora in Albanec mora biti človek pri nas v Avstriji, pa mu cveto rožice!

— Slovenčeva neumnost. Uredniki pri »Slovenca« so že mnogokrat pokazali, da so pravi bedaki. V letošnji 3. številki razglašajo v kričavi notici: Pozor pred lopovi! Torej pozor pred lopovi! Kje so in kdo so ti lopovi? Uredniki »Slovenca« jih vidijo, a mi jih ne vidimo. Morda so se gospodje zamaknili kakor vodiška svetnica, ki je zrla ljudi v vicah in se ž njimi pogovarjala? A kaj se je zgodilo? Po vsem svetu znana in solidna bančna tvrdka Krauth, Nachod & Kühne, v Lipskem in v Novem Jorku, je pisala kmetici Urši Luzarjevi, naj se izkaže z verodostojnim pismom ali z bančnim potrdilom (Notification to be mailed to recipient of bank money order), da je upravičena prejeti denar. Banka torej postopa varno in previdno, ker mnogi rojaki v Ameriki nakazujejo denar po bankah brez vsakega pismenega obveščila, in je v takih slučajih treba paziti, da pravemu naslovjencu pride denar v roke. Kje tu vidijo zamaknjeni uredniki »Slovenca« lopove, to je res preneumno! Ako banka ne more dognati identite upravičenega prejemnika, pošlje denar nazaj v Ameriko odpošiljatelju. Kje so tu kaki lopovi, ki jih vidi le »Slovenec«? Gospodje pri »Slovenca« so še jako navivni in neumni.

— Kot ustanovnik je pristopil k »Matici Slovenski« zagrebški župan gosp. Janko Hollac.

— Mestna zastavljavnica naznanja, da se vrši tamesečna dražba v mesecu novembru 1912 zastavljenih dragocenosti (zlatnine, srebrnine in draguljev) in v mesecu januarju 1913 zastavljenih efektov (blaga, perila, strojev in koles itd.) v četrtek, dne 15. t. m. od 8. do 12 ure dopoldne v uradnih prostorih, Prečna ulica 2.

Tovarna v Vevčah hoče vsled pomanjkanja naročil skrajšati delavni čas tako, da bi se delalo samo pet dni na teden.

Avstrijsko državljanstvo je dobil posestnik Viktor Orosy na Vrhniki. Zvečer 7. j. ogrskega državljanstva je gosp. Focka v Kranju. — Vsled ogromnega dela pri tiskarnah ob No-

vem letu, se je na uredništvo naslovljeno pismo zamotalo med druge spise in tako to poročilo neljubo zakasnelo.

Agenti za svete podobne. Z Dolenjskega se nam piše: Ogrski agenti so že mnogo ljudi ogoljufali s svetimi podobami, a naših kmetov menda nič ne izučili. Tako se je pred kratkim zopet klatil tak agent po novomeški okolici. Ponujal je kmetom svete podobne po 12 K, si dal naplačati po 2 K, drugih 10 K pa dejal, da jih bo plačati, kadar pridejo podobne. No, podobne so prišle po poštnem povzetju, a zahtevalo se je od naročnikov po 14 in 16 K. Kmetje so hodili po odvetniških pisarnah vpraševati »za svet« kaj naj store... Pa so naši ljudje res čudni. Saj dobe lahko pri domačih trgovcih vse, kar žele, pa se le dajo vedno ujeti na limanice kakega tujega agenta.

Huda zima na Dolenjskem. Tudi na Dolenjskem vlada huda zima, kakor je že nekaj let ne pomnijo. Dne 6. januarja je toplomer zjutraj kazal — 13° C. Zvečer se je nebo nepričakovano pooblačilo, luna je dobila velik krasen kolobar in še tisto noč je divjala burja, ki je prinesla nov sneg. Dne 7. januarja popoldne pa se je pojavila nenadoma gosta megla. Drugo jutro je bil doslej najhujši mraz; v novomeški okolici je zjutraj toplomer kazal — 15° do — 16° C.

Velik požar v Zidanem mostu. — Tovarna za olje pogorela. Iz Zidanega mosta nam poročajo: Včeraj ob pol 4. popoldne je začelo goriti v tovarni za olje tvrdke Jožef Wertheimer. V kratkem času je bila vsa tovarna v ognju. Med požarom se je zgodilo tudi več eksplozij. Ni še znano, če se je tudi kdo ponesrečil. Takoj so alarmirali gasilna društva cele okolice, ki pa niso mogla pogasiti ognja. Ko se je ob pol 7. zvečer pripeljalo celjsko gasilno društvo s hitrim tovornim vlakom, niso mogli ničesar več rešiti, ker se je ogenj tako hitro razširil, da je v tem času že vsa tovarna zgorela. Škoda je velika, vendar pa je bila tovarna dobro zavarovana. Mnogo delavcev je brez kruha.

Kinematograf »Ideal«. Danes v petek, dne 9. januarja: Specialni večer. 1. Švedski manevri. (Naravni posnetek.) 2. V diru v smrt. (Drama.) 3. Mirko, ljubljenc žensk. (Humoreska.) 4. Žrtve odlične gospe. (Drama Nordiskfilm Co. iz balkanske vojne v štirih dejanjih. Glavno vlogo igra svetovnoznan tragedinja Betty Nansen.) 5. Ljubezen z zaprekami. (Komično.) Jutri: Velezanimiv roman: »Senzacijski proces« ali »Eno minuto prepožno« in veseloigra: »Vojna v miru«.

Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske od 28. decembra 1913 do 3. januarja 1914. Novorojenec je bilo 13, umrlo pa je 11 oseb, in sicer 7 domačinov in 4 tuji. Za vratico je umrla ena oseba, za jetiko ena, vsled mrtvouda ena. Za škarlatico sta zboleli dve osebi.

Vosek krađia. V sredo sta prinesla k nekemu tukajšnjemu trgovcu dva mlada fanta prodajati dve kepi voska, vrednega 68 K. Ker se je stvar zdela prodajalki sumljiva, ju je opomnila, je - li izvira vosek iz poštene proveniencije, česar sta se prestrašila in odšla. Kmalu nato je o tatvini obveščena policija dognala, da sta navedenca brata Maks in Gustav Bernik z Glinca, izmed katerih je bil eden zaposlen v Seemannovi tovarni na Glincah, kjer je vosek krađel. Enega je policija aretirala v Ljubljani, za drugega je pa obvestila policijsko postajo na Viču, ki je istotako odredila, da je bil zvečer aretiran.

Na semenju v sredo je bilo prignanih 442 volov, 64 krav, 23 telet in 167 konj. Kupčija je bila za govedino prav živahna, ker so prišli kupci semkaj s Bavarskega.

Našel se je zavitek z dvema kosoma perila v Cigaletovi ulici. Izgubitelj ga dobi v justični palači pri vratarju.

Društvena naznanila.

Splošno slovensko žensko društvo opozarja cenjeno občinstvo na javno predavanje, ki se vrši noč ob 8. zvečer v »Mestnem domu«. Predava gosp. profesor dr. Fr. Ilešič o črnogorskem kralju Nikiti kot pesniku.

Pevsko društvo »Slavec« priredi v nedeljo, dne 11. t. m. svoj II. društveni večer v društvenih prostorih v Narodnem domu. Na sporedu je: Petje mešanega in moškega zbora, solospjevi, komični prizori itd. Vabimo vse člane, članice in prijatelje društva, da se tega večera udeležijo. Že vrše skušnjo pri »Slavcih« plesnih vajah, katere so vsako nedeljo in

vsak praznik od 3. popoldne do 7. ure zvečer v veliki dvorani Narodnega doma. Prijatelji plesa, ki žele plesati na maskeradi četvorko, naj redno zahajajo k vsem plesnim vajam.

Telovadno društvo »Sokol« na Viču naznanja, da ponovi v nedeljo, dne 11. januarja burko »Nebesa na zemlji« v salonu gosp. I. Trauna na Glincah. Začetek ob pol 6., konec ob 8. zvečer. Vstopnice, in sicer sedeži po 1 K, 80 vin., 60 vin., 40 vin. in stojišča po 20 vin. v predprodaji pri članih ter v nedeljo zvečer pri blagajni. — Ker je igra zabavna, se vsi prijatelji društva, kateri niso bili pri predstavi na Silvestrovo, vladno vabijo, da se predstave udeležijo.

Slov. trgovsko društvo »Merkur« opozarja še enkrat gg. člane in prijatelje društva na trgovski plesni venček, ki se vrši jutri v soboto v veliki dvorani »Narodnega doma«.

Slovensko trgovsko društvo »Merkur« priredi jutri v soboto 10. t. m. v veliki dvorani »Narodnega doma«, trgovski plesni venček. Začetek ob pol 9. uri zvečer. Sodeluje slavni ljubljanski društveni orkester. Vstopnina 2 K za osebo. Čisti dobiček je namenjen dobrotelnim napravam društva. Če morda kdo po pomoti ni dobil vabila, prosimo, da ga zahteva naknadno od društva. Vstopnice se dobivajo pri tvrdkah Gričar & Mejač, I. Samec, V. Petričiča nasl. in Ivan Kostevc. Ker so Merkurjeve prireditve vsled svoje živahne in nepriljubljene zabave splošno znane, vabimo gg. člane in prijatelje društva, da se udeležijo te prireditve z rodbinami vred v obilem številu.

Društvo c. kr. davčnih uradnikov za Kranjsko vabi k XII. rednemu običnemu zboru, vrščemu se v nedeljo, dne 11. januarja 1914 ob 10. uri popoldne v dvorani hotela »Ilirije« v Ljubljani. Tovariši, udeležite se običnega zboru polnoštevilno! S kolegijskimi pozdravi! Za odbor: Makso Lilleg, t. č. predsednik. Joža Bekš, t. č. tajnik.

Društvo c. kr. poštnih in brzojavnih uslužbencev priredi plesni venček, kakor je bilo že naznanjeno, v soboto zvečer ob pol 9. uri v Mestnem domu spojen z enodejansko burko »Ozdravljena ljubosumnost«. — Ozdravljena ljubosumnost« je naslov nove izvirne slovenske burke, ki jo vprizori znana gledališka družba iz bližnjega juga na plesu c. kr. poštnih in brzojavnih uslužbencev. Nalašč za ta večer je bila pisana ta nova burka. Gospod major Majer bo leha na domišljiji, meneč, da ga tare protin, njegova soproga Mara pa živi v fiksnih ideji ljubosumne žene. Hišni prijatelj polkovnik pl. Giorgijev ozdravi na prav originalen način oba. Pri ozdravljenju pomaga hišna g. majorja in sluga Fric, ki služi g. polkovniku. Burka je pisana v modernem tonu in prevéva vsa dejanja zdrav humor.

Ljubljanska podružnica društva jugoslovanskih železniških uradnikov ima svoj IV. redni občni zbor v nedeljo, dne 18. prosinca 1914 ob 4. popoldne v steklenem salonu kolo-dvorske restavracije (Jos. Schrey), Ljubljana. Glavni kolodvor z običajnim dnevnim redom. Po občnem zboru ob 8. zvečer priredi podružnica v veliki dvorani »Mestnega doma« svojim članom, njihovim družinam in prijateljem zabaven večer s koncertom in plesom, na katerega se tovariši še posebej opozarjajo.

Prosveta.

Slovensko gledališče. V nedeljo 11. t. m. se vprizori v deželnem gledališču dve velezabavni burki, ki sta želi po vseh večjih gledališčih sijajne uspehe in sicer se igra popoldne ob 3. pri premijeri dne 1. jan. z velikanskim uspehom vprizorjena burka »Navihanci« ob znižanih cenah zadnjikrat v sezoni, na kar še enkrat opozarjamo posebno odre pa deželi. — V glavnih vlogah so zaposlene dame Bukšekova, Gjorgjevičeva, Wintrova, Gorjupova in ga. Juvanovca, ki igra neumno dekle Špelo, katero je pri premijeri izborna kreirala. Glavno moško vlogo igra g. Skrbinšek, v večjih vlogah so zaposleni še gg. Peček, Šest in Drenovec. Predstava se vrši pod spretno in vestno režijo g. Povheta. Konec ob 7/8 na 6. — Zvečer ob pol 8. pa se igra na novo naštudirana burka »Oj ti tisti« (Gospod senator). Ta igra je repertoarni komad dunajskega dvornega gledališča, ki ob vsaki vprizoritvi napolni gledališče. Sploh pa sta obe burki polni komičnih zapletljivih in kdor se rad zabava in smeje, bo zadovoljen odšel iz gledališča. Glavno vlogo senatorja igra to pot mesto g. Danila, naš karakterni bonvivant g. Peček, ki se je pred kratkim povrnil od vojakov in bo odslej zopet redno nastopal. Glavno humoristično vlogo (Dr. Gehringa) igra g. Povhe, Mattelbacha g. Šest, nje-

govo soprogo ga. Bukšekova, ostale vloge so v rokah dam Wintrove, Juvanove in Gjorgjevičeve in gospodov Skrbinška in Groma. Burko je vestno naštudiral režiser g. Skrbinšek, konec ob 7/8 na 10.

II. gostovanje hrvaške opere se vrši dne 27. in 28. t. m. ter se vprizori »Poljska kri«, uglasbil Oskar Nedbal, drugi večer pa francoska opera »Werther«, Julesa Masseneta. V prvi opereti pojeta glavni vloge ga. Irma Polakova in g. Zvonimir Strmac, drugi večer pa gospa Horvatova in g. Lowczynski. Predprodaja vstopnic se začne 13. t. m. zjutraj.

Odborova seja »Matica Slovenske« 22. decembra 1913. G. predsednik poroča, da je g. dr. Fran Z b a š n i k odložil odborništvo. Bivšemu odborniku in ključarju se izreče zahvala. Na njegovo mesto se za ključarja izbere g. ravnatelj A. K o d e r. — Katalogiziranje Matične knjižnice prevzame g. magistratni asistent R. Svetlič. — Matica se je udeležila spijema člana švedske akademije dr. A. J e n s n a. Z obširnejšim dopisom je pozdravila slavje stoletnice Petra II. Petroviča Njeguša, pesnika »Gorskega Venca«, na Cetinju ter se po g. predsedniku udeležila Einspielerjeve svečanosti v Celovcu. — Po poročilu »Društva inženirjev« se delo za tehniški slovar v smislu svoječasniških sklepov vrši dalje in bo začelo uredništvo »Vesti inž. in arhit.« tekem leta 1914 priobčevati nabrani material. — Kot ustanovniki so na novo pristopili g. prof. dr. Bazala v Zagrebu, g. dr. Bretl v Ljubljani in Ljudska šola v Samostanski ulici v Zagrebu. — Predlogu zemljepisnega odseka, naj bi se Matični zemljepisni slovenskega ozemlja mehanično razširil na severu in jugu, se ne pritrudi. — Obseg knjig za 1914. bo znašal preko 90 tiskanih pol, torej kakih 30 pol več nego lani. — O »Prevodih iz svetovne kjiževnosti« se bo v kratkem vršila druga enketa. — Določijo se honorarji pisateljem in urednikom za l. 1913. — Letos poteče 50 let od ustanovitve »Maticе Slovenske«. Marca meseca, ko bo glavna skupščina »Maticе Slovenske«, bi kazalo prirediti ciklus predavanj, kjer bi se — morda skioptično — kazali rokopisi in tiski protest, dobe, Polhinove in Vodnikove dobe in Prešernove dobe. Ker poteka 500 let od zadnjega ustoličenja koroškega vojvode, bi se eno predavanje tilkalo tega spomina ter oni obred tolmačilo z narodno in socialno-zgodovinskega stališča. — »Ižansko narodno blago« (pravljice) bi bilo primerno posebe izdati kot vzorec, kako naj se nabira narodopisno gradivo. — Izmed novih poverjenikov sta s posebnim uspehom delovala g. E. Vargazon in gđ. Iva Dolinšek na Polju pri Zatičini. Da se da tudi v malih krajih mnogo doseči, kaže na pr. uspeh dr. Krefta pri Sv. Jurju na Ščavnici. V zadnjem času se je ustanovilo nekaj novih poverjeništev.

Razne stvari.

* **Sedem šolarjev utonilo.** Iz Berolina poročajo: V Landsbergu se je 6. t. m. udrl na ribniku pri drsanju sedem šolarjev. Vsi so utonili.

* **Visoka šola za dekorativno umetnost v Monakovem.** Akademski slikar Julij M.ssel namerava ustanoviti v Monakovem visoko šolo za dekorativno umetnost.

* **Misteriozna smrt poročnika.** V Parchimu na Meklenburškem so našli ustreljenega dragonskega poročnika barona Heinzga. Ne vedo, je-li izvršil samomor ali se je zgodil zločin.

* **Eksplzija v državni smodnišnici.** Iz Pariza poročajo: V državni smodnišnici v Jongesu pri Dijonu je nastala eksplozija. Dva delavca sta bila usmrčena, več pa ranjenih. Del poslopja je bil razrušen.

* **Rodbinska drama v hiši Mielczynski.** Poljski državni poslanec v nemškem državnem zboru grof Mielczynski, ki je zaradi umora svoje soproge v preiskovalnem zaporu, je odložil svoj državnozborni mandat.

* **Pri drsanju utonila.** Soproga nadgozdarja tartške domene kneza Schaumburg-Lippe gospa Ivana Majerska in adjunkt Evgen Hagen sta ponesrečila pri drsanju na donavskem kanalu v Peču. Led je pod njima počil. Oba sta padla v vodo ter utonila.

* **Mraz v Italiji.** V severni Italiji je hud mraz in je že več ljudi zmrznilo. V Cuneo je ponoči zmrznil neki mestni svetovalec, ki se je vračal domov, v Genovi je zmrznil neki delavec, ki je pijan na cesti zaspal. V dolini Aosta so lavine usmrtille tri osebe.

* **Dvajset let zaprt v kleti.** Iz Orleansa poročajo: V vasi Olivet so aretirali neko 68letno žensko in nje-nega 33letnega sina. Imela sta že dvajset let v kleti zaprto dalino so-

rodnico Marijo Turn. Nesrečnica je bila z verigami privezvana na steno. Med tem časom je popolnoma zblaznela. Šlo je za neko dedščino.

* **Zverinski zločin.** Iz Pariza poročajo: Tu so odkrili grozen zločin. V nekem kanalu pri Abbeville so dobili vrečo, v kateri je bilo truplo neke 7letne deklice z imenom Marta Halattre. Na truplu ni bilo nikakršnih znakov nasilstva. Pri obdukciji so konstatirali, da je bila deklica že pred dalj časom deflorirana. Tudi so zasledili znake nenaravnega občevanja.

* **Generalni konzul izginit.** Veliko senzacija vzbuja v Hamburgu dejstvo, da je izginit hesiški generalni konzul F. W. Kempff. O vzrokih so razširjene najrazličnejše govorice, vendar pa policija neče ničesar izdati, ker preiskava še ni končana. Konzul je igral v hamburški družbi veliko vlogo. Bil je tudi član hamburškega meščanstva, vendar pa je odložil svoj mandat, ko so se začele o njem širiti razne govorice.

* **Grozna rodbinska drama.** Iz Madrida poročajo: Grozna drama se je odigrala 6. t. m. v Berligalu. Tam je umrl pred kratkim splošno spoštovani notar Palacios. Ko so odprli oporoko, so videli, da je notar zapustil večino svojega premoženja svemu najmlajšemu sinu. Najstarejšega sina je to tako zelo razjezilo, da je potegnil revolver, ustrelil mater, dva brata in sestro na kar se je ustrelil v srce.

* **Zavrnila tožba gospe Steinhelove.** Iz Pariza poročajo: Znana madame Steinhelova, ki zdaj živi na Angleškem, je tožila pariški »Journal« za odškodnino 100.000 frankov, ker ta list, ki si je izposil njene memoare teh memoarov ni objavil v obliki, kakor jih je dobil, marveč je posamezne odstavke izpustil, drugim pa je pridial posamezne pripombe. Madame Steinhelova se je baje čutila žaljeno. Sodišče je zavrnilo tožbo in list je bil obsojen le na formalno globeno enega franka, ker se ni natančno držal pogodbe.

* **Zdravljenje raka z radijem.** Iz Londona poročajo: Middlesex hospital je ravnokar objavil interesantne podatke o uspehih zdravljenja raka z radijem. Od junija do septembra 1913 so dosegli v 68 slučajih, ki so jih smatrali po prejšnjih zdravlilnih metodah kot neozdravljive, 32 lepih uspehov. Dotične osebe so odpustili iz bolnišnice kot popolnoma ozdravljene. Če bi imela bolnišnica dovolj radija na razpolaganje, bi dosegla še nadaljve uspehe. Dr. Barlow, ki je sestavil to poročilo, bridko toži o monopolni ceni radija. Nujno je potrebno, da se to vprašanje mednarodno uredi. V New Yorku in Pittsburgu v Standard Chemical Company se radij dobiva na nov tajan način, vsled katerega se stroški zelo zmanjšajo. Dozda je družba producirala za 125.000 dolarjev radija. Neki zdravnik v Baltimore, dr. Kelly, je že vporabljal ta radij pri zdravljenju raka. Z neko napravo se jim je posrečilo, ojačiti učinek žarkov, vsled česar je postopanje še cenejše.

Telefonska in brzojavna poročila.

Kranjski deželni zbor.

Dunaj, 9. januarja. Kranjski deželni zbor bo sklican za 20. t. m.

Državni zbor. — Deželni zbori.

Dunaj, 9. januarja. Češki agrarci in narodni socialisti so sklenili obstruirati proračunski provizorij. Začetnikom današnje seje je predsednik naznanil, da se je izrekla gospodarska zbornica za mešano komisijo, ki naj izravna difference glede osebno-dohodninskega davka. Poslanec Klofač je predlagal, da naj se postavi namesto proračunskega provizorija kot prva točka na dnevni red volitev članov mešane komisije, seje državnega zbora pa naj se prekinejo za tako dolgo, da mešana komisija konča svoja posvetovanja. Poslanec Stašek je predlagal poimensko glasovanje. Klofačev predlog je bil odklonjen z 236 glasovi proti 62 glasovom. Za predlog so glasovali češki agrarci, češki radikali, Rusini in člani dalmatinskega kluba. Predsednik je nato prekinil sejo, da se vpišejo govorniki v listo za razpravo o proračunskem provizoriju. Ko je predsednik zopet otvoril sejo, je dobil prvi besedo češki agrarec Rihtera, ki obstruira. Ministri so prišli danes v parlament v frakih. Ministrski predsednik grof Stürgkh je predstavljal zbornico novega voditelja galiskega ministrstva Morawskega. Opoldne se je sestala konferenca senatorov, da se posvetuje o položaju. Ministrski predsednik grof Stürgkh je polemiziral proti zavlačevanju v plenumu in v odsekih ter izjavil, da namerava vlada sklicati deželne

zbore za 20. t. m., ker ne more delj čakati na ureditev parlamentarnega položaja. Stürgkhovo naznanilo je smatrali kot nekaj ultimatum za parlament, ki poteče z 20. t. m. Konferenca senatorov se je zedinila, da se vrši danes in jutri razprava o proračunskem provizoriju. Najbrže še danes se izvolijo tudi člani v mešano komisijo, kateri se določi ponedeljek in torek za razpravo. Prihodnja plenarna seja poslanske zbornice bi bila po tem načrtu v sredo.

Dunaj, 9. januarja. Ob 3. popoldne so sklenili češki agrarci provizorijno ustavitvi obstrukcijo, izjavljajo pa, da jo bodo nadaljevali v proračunskem odseku. Zbornica jutri najbrže ne bo imela seje. Člane mešane komisije bo zbornica izvolila še danes.

Podžupanske volitve v Gradcu.

Gradec, 9. januarja. V predvečerni seji graškega občinskega sveta se je vršila pod predsedstvom župana dr. Fleischhackerja volitve obeh podžupanov. Po dvehurni, deloma burni debati je bil izvoljen za prvega podžupana dr. Bercht, za drugega podžupana pa socijalni demokrat Ausobsky.

Grof Bobrinski in Ogrska vlada.

Budimpešta, 9. januarja. Justični minister je zavrnil prošnjo grofa Bobrinskega za prsto pot v Mar-maros Sziget, kamor je hotel grof Bobrinski priti pričat v procesu proti Rusinom.

Pruski deželni zbor.

Berolin, 9. januarja. Pruski deželni zbor se je včeraj sestal. Predstavljal govor naznanja zakonske predloge o izboljšanju železniških zvez, skrbi za stanovanja revnim slojem in o mladinski skrbi.

Savernski proces.

Strassburg, 9. januarja. Proces proti polkovniku Rauterju in poročniku Schadtju se bo končal jutri. Državni pravdnik je predlagal za prvega 7 dni, za drugega 3 dni ječe, s čimer je seveda združena tudi izguba šarže.

Angleški prestolonaslednik.

London, 9. januarja. Listi poročajo, da se bo angleški prestolonaslednik, ki pride h kronanju v Atene, zaročil ali s hčerko grškega kralja, ali pa z rusko veliko kneginjo Tajtano.

Angleško trgovstvo leta 1913.

London, 9. januarja. Angleška trgovska statistika izkazuje z decembrom 1913 znižanje uvoza za 2.950.651 funtov in zvišanje izvoza za 1.867.882 funtov proti lanskemu letu. Uvoz živil je poskočil za 500.000 funtov, uvoz surovin se je znižal za 3.452.000 funtov, uvoz fabrikatov pa za 52.000. Izvoz surovin je poskočil za 746.000, izvoz fabrikatov pa padel za 34.000 funtov. Uvoz in izvoz je dosegel lani 1.404.151 milijonov 93.000 funtov, za 60 milijonov več kakor leta 1912.

Dunaj, 9. januarja. Angleška banka je znižala včeraj svojo obrestno mero od 5% na 4 1/2%.

Stavka v Kaplandiji.

Johanesburg, 9. januarja. Železniška uprava je sklenila, če izbruhne stavka železničarjev, da omeji svoj promet. Stavka naj bi se začela danes zjutraj. Kakih 300 železničarjev se je baje odločilo za takojšnji pričetek stavke.

Kimberley, 9. januarja. Pri glasovanju o stavki je bilo izmed zaupnikov 58 proti in 41 za takojšnji pričetek stavke.

Dogodki na Balkanu.

Albanija.

Berolin, 9. januarja. Nemški listi prinašajo podrobnosti o načrtu Esad paše in Izet paše, ki ga smatrajo za zelo resnega. Mladoturška agitacija v južni Albaniji je zelo močna in Italija podpira zahtevo prebivalstva po mužilmanskem knezu, ker vidi edino v tem primerno orožje proti razširjenju avstrijskega vpliva.

Carigrad, 9. januarja. Izet paša je tajno odpotoval. Pred odhodom ga je sultan sprejel v avdienci. Njegovi prijatelji pravijo, da je odpotoval v London, on sam je trdil, da odpotuje v Italijo.

Dunaj, 9. januarja. Širokoustne vesti iz Valone o aretaciji 200 turških vojakov pred Valono so se izkazale za neresnične. Onih 200 turških vojakov se sploh ni izkrcalo. Avstrijski parnik »Meran«, na katerem so se vojaki nahajali, jih je odpeljal naprej v Trst, kamor dospo danes zvečer. Tam jih bodo internirali in poslali nazaj v Carigrad. Po Valoni iščejo zarotnikov, včeraj so aretirali nekega Bekir ago.

Rim, 9. januarja. Italijanska vlada je poslala v albanske vode tri vojne ladje, da preprečijo izkrcanje pristašev Izet paše.

Berolin, 9. januarja. Princ Wied se je odločil, da takoj odpotuje z ženo in sinom v Albanijo. Dne 20. t. m. pride v Drač.

Kanosa carja Ferdinanda.

Sofija, 9. januarja. V imenu bolgarskega carja Ferdinanda se odpele posebna bolgarska vojaška deputacija pod poveljstvom generala Todorova v Petrograd k odkritju spomenika velikemu knezu Nikolaju Nikolajeviču Splošno smatrajo to oficijozno deputacijo kot pot carja Ferdinanda v Kanoso.

Egejski otoki.

Dunaj, 9. januarja. V tukajšnjih diplomatskih krogih so mnenja, da bo trozveča še ta teden izročila v Londonu odgovor na angleški predlog glede Egejskih otokov.

Turški vojni proračun.

Carigrad, 9. januarja. Novi proračun turškega vojnega ministrstva izkazuje napram lanskemu letu prihranke 3 milijonov funtov.

Odstavljeni turški generali in častniki.

Carigrad, 9. januarja. V celem je bilo vpokojenih 33 divizijskih in 40 brigadnih generalov, 12 polkovnikov v generalnem štabu in 76 drugih polkovnikov. Med odstavljenimi se nahajata maršala Zeki paša in Ibrahim paša ter generali, Ahmed Hamidi, Munir, Enver paša, Izmail, Fazil, Feti Javer, Ahmed Fevzi, Šefket Torgat in Husan Tašin. Obenem so bili imenovani turški poslanik v Berlinu Mahmud Muktar paša za armadnega inspektorja 3. voja, brigadir Džavid paša za inspektorja 4., maršal Ozman paša za inspektorja 1. in general Zeki paša za inspektorja 2. armadnega zbora. En brigadir in 30 polkovnikov je bilo imenovanih za divizionarje, med njimi nemški polkovnik Bronsart pl. Schellendorf in general Liman pl. Sanders za poveljnika 1. armadnega zbora.

Gospodarstvo.

— Gospodarski razvoj Srbije.

Tri velike petrograske banke in ena moskovska banka nameravajo ustanoviti banke v političnih in trgovinskih središčih Balkana. V ta namen bodo dale na razpolaganje 20 milijonov rubljev, in sicer 5 milijonov za Belgrad, 5 milijonov za Sofijo, 5 milijonov za Solun; ostalih 5 milijonov rubljev bodo uporabili za ustanovitev filijal teh bank, in sicer ene v Srbiji, ené v Bolgarski, ene pa v Makedoniji. Pogajanja med ruskiimi bankami in vladami balkanskih držav so bila končana že leta 1913. Glavni ravnatelj v osebni znanega ruskega finančnika za Belgrad je bil imenovan, ko je izbruhnila vojna med Bolgarsko in Srbijo. Najbrže bo glavna ruska banka že spomladi l. 1914 ustanovljena v Belgradu. Namen ruskih bank bo, razvijati trgovske stike med Rusijo in balkanskimi državami in z dovoljevanjem posojil pospeševati gospodarsko delo v onih balkanskih deželah, kjer se bodo nahajale te ruske banke. Belgrajska trgovinska zbornica ustanovi filijalko tudi v Prizrenu. — Za stavbo cest v novi Srbiji je vlada vstavila v proračun za leto 1914. znesek 4 milijonov dinarjev. — V Nišu se je ustanovila akcijska družba s pol milijona dinarjev kapitala, ki postavi tam velik parni mlin. Belgrajska občina ima dovoljen kredit za ustanovitev mestnega parnega mlina in parne pekarnice. — Razen dveh domačih zavarovalnic, »Sumadije« in »Jugoslavije«, ki sta bili ustanovljeni z ustanovnim kapitalom 1 milijona dinarjev in katerih statute je ministristvo že potrdilo, bosta tudi dve francoski zavarovalnici, in sicer »L'Union« in »La Nationale«, razširili svoje delovanje na Srbijo, za kar imata že od ministrstva dovoljenje. Govori se tudi, da bodo velika berlinska zavarovalnica »Viktoria«, francoska družba »Caisse Paternelle« in pa neka angleška družba začele v kratkem delovati v Srbiji.

— Denarni trg. Sedaj pričena-joče se leto bo zlasti na denarni trg prineslo zanimive dogodke. Medtem ko je preteklo leto kazalo najhušo napetost na denarnem trgu, pričakujemo že s početkom novega leta popoln preobrat, likvidacijo te dobe, ki je vsemu narodnemu gospodarstvu prinesla toliko neprijetnosti. Dnevi denarnega olajšanja so državi, deželi in občini zaželjeni povod za pridobitev denarja, ki ga vendar vedno potrebujejo. Po dolgo trajajoči periodi, ko smo, kakor v preteklem letu, bili prisiljeni, omejevati se, se bo sedaj brez dvoma pričela prava dirka za kapitalom, ki naj prinese koristno delo. In ker bo tudi Avstrija med državami, ki bodo iskale denarja, je upravičeno vprašanje, kakšni so odnošaji, pod katerimi bo avstrijska državna uprava izvedla prihodnje emisije. Tu na lahko na srečo konstatir-

C. kr.
kmetijska družba
Kranjska v Ljubljani
 (ustanovljena leta 1767)

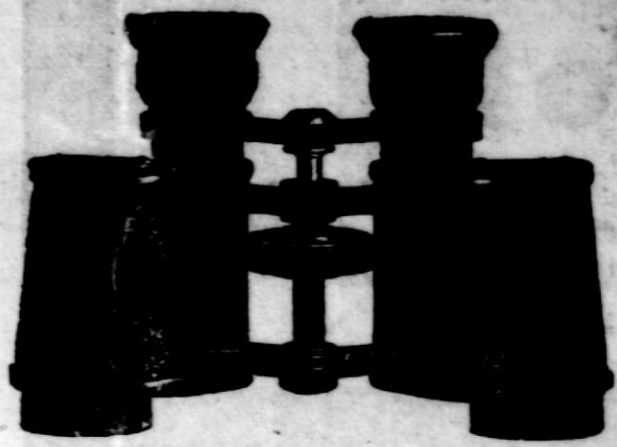
je najstarejši kmetijski zastop v Avstriji, ki nudi svojim udom največje ugodnosti, ne da bi udje imeli kakšne druge dinarske obveznosti, kakor da plačajo na leto 4 K udjine. Udje prejema družbeno glasilo „Kmetovska“ zadnja.

„Kmetovska“ je polgospodarska in polkmetijska (K. K. K. K.)

je najstarejši, najstabilnejši in bogati s posebnimi opremljenimi kmetijskim in v slovenskem jeziku, ki na svoji strani v slovenski kmetijski hiši, kjer ima je najstarejši in najbogatejši kmetijski hiši, kjer je obsega dveh pal po dvanajst na mesec. Novečine je 4 K na leto. Za udje kmetijske družbe zastop.

Gospodarske potrebnosti,

kakor sadno drevje, semena, umetna gnojila, močva krmila itd., dobivajo udje c. kr. kmetijske družbe v najboljši kakovosti, z najamčeno vsebino po najnižjih cenah ter je vsaka prevara izključena.

Priporočila se kot strokovnjak
K. JURMAN oenik.
optik-specialist, optični zavod z električnim obratom.
Bodite previdni pri nakupu očal, ker le specialist vam lahko določi pravilno očala in Vas strokovnjaško postreže.

Nova stekla za daleč in bližino, važna za dalekovidne.

Prazna mesečna soba
 se odda.
Gosposka ulica številka 4.

Posojila

dovoljuje svojim članom življenjskega oddelka in sicer: aktivnim uradnikom vseh kategorij, profesorjem, učiteljem itd., katerih neobremenjena služnina znaša najmanj K 300 —, kakor tudi penzionistom s pokojnino najmanj letno K 1400 —, proti znanjbi na služnino, oziroma pokojnino in proti primernemu poroštvo pod najugodnejšimi pogoji na 5—30letno amortizacijsko dobo 2263

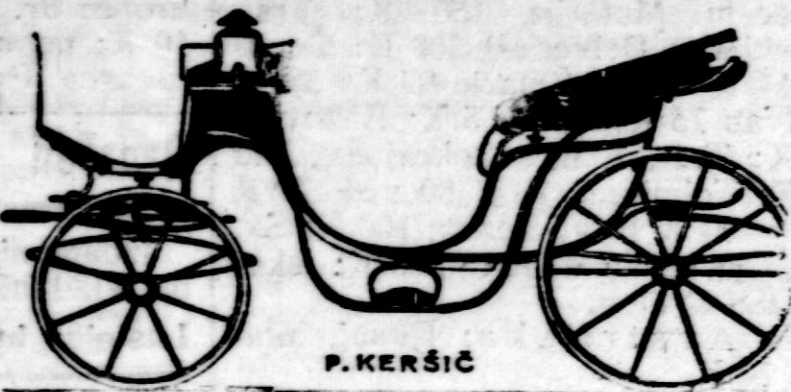
„Slavija“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi, katere generalni zastop v Ljubljani, Gosposka ul. 12 daje nemudoma in brezpl. potrebna poiasnita.

Prva kranjska tovarna vozov Peter Keršič,
nasl. brata Oroszy

v Spodnji Siški pri Ljubljani

prodaja zaradi prevelike zaloge vozov, eno- in dvo-vprežne vozove pod ceno.

Obnem priporočila svoje bogato zalogo drugih vozov ter pošlje cenike brezplačno.

Tudi vsa tozadevna popravila in dela se po najnižji ceni izvršujejo.

Tovarna izdeluje tudi avtomobilske karoserije za vse vrste avtomobilov.

!! Umetniške razglednice !!
 Priznana vedno novosti.
.. Pisemski papir ..
 v največji izbori pripravila
Marija Tičar, trgovina papirja itd.
Ljubljana, sv. Petra cesta 26.
 Na deželo se pošilja na izbiro. 4063

16⁵⁰

12⁵⁰

Kvalitativno najfinejšo in nogam najbolj priljubljeno obutev za dame in gospode.
Frave ruske galoše ocmate i. t. d. pricoroča
 Anglo zaloga čevljev **Anton Novak, Ljubljana, Šelenburgova ul. 7.**

Zahvala.

Podpisani se tem votom najiskreneje zahvaljuje vsem, za simpatije, izražene ob 40 letnici mojega službovanja. 163

Simon Tomažič
 vozni mojster južne železnice

Izšel je velik reklamni slovenski skladni koledar

Dobiva se v „Prvi anončni pisarni v Ljubljani,“ izvod po 3 krone.

Ali je dobiti točno in neškodljivo učinkujočega sredstva proti **mački eslabelosti?**
 Velezanim opis o presenetljivem razkritju nemškega potovalca po Afriki (pripoznano tudi od številnih nemških in inozemskih profesorjev in zdravnikov) razpošilja za 20 h za poštnino v zaprtem dvojnem pismu brez natiska dr. med.
H. Seemann, Sommerfeld 83, (Ffo.)
 Gospodje vsake starosti, ki so doslej brezuspešno rabili vse mogoče (aparate, kroglice, metode, praške takozvane ojačila itd.), mi bodo po prečitjanju mojega opisa hvaležni. Pišite takoj, ker je na razpolago samo omejeno število eksemplarov. 4563

Učeneca
 s primerno šolsko izobrazbo, lepega vedenja, bodisi z mesta ali z dežele, 133 s hran., sprejme takoj v trgovino z mešanima blagom **Ivan Simončič, trgovec, Spodnja Siška pri Ljubljani.**

Kavarniško blagajničarko
 dobro izveščano, sprejme takoj kavarna, **Central' Ljubljana.**
 104

SANATORIUM-EMONA
 ZA NOTRANJE IN KIRURGIČNE BOLEZNI.
 PORODNIŠNICA
LJUBLJANA, KOTLENIŠKEGA ULICA 4
 SEF-ZDRAVNIK PRIMARJ DR. FR. DERGANČ

Zadnji teden! 1914.
Loterija za c. kr. policijske uradnike.
 Prvi glavni dobitnik **30.000 K vrednosti**, dalje 2. in 3. glavni dobitnik se na željo dobitelja izplačajo kakor doslej tudi v gotovini.
 Srečke po 1 K se dobivajo povsod.

Št. 26.866. **Razglas** 166

glede oddaje mestne kopeli „Kolezija“ v najem.

Podpisani mestni magistrat oddaja mestno kopel v Koleziji za dobo 3 let t. j. od 1. maja 1914 do 30. aprila 1917 v najem in sprejema ustne ali pismene ponudbe do vstetega **5. februarja 1914.**
 Predmet najema je le mestna kopel v Koleziji in mestna hiša št. 30 v Kolezijski ulici, ne pa tudi »Hribarjev gaj« poleg Kolezije, ki je določen za park, o katerem ima občina sama disponovati. Natančnejše pogoje pove in pojasnila daje mestni gospodarski urad v navadnih uradnih urah.

Mestni magistrat ljubljanski,
 dne 5. januarja 1913.

Opr. št. E 518/13-3 **Dražbeni oklic.** 160

Vsled sklepa z dne 18. decembra 1913 opravilna številka E 518/13-1 se prodajo **21. januarja 1914 dopoldne ob 11. uri v St. Jerneju in v Kobili** na javni dražbi:

razne obleke, hišne oprave, razne verige, hlodi, dle itd.

Reči se smejo ogledati dne 21. januarja 1914 v času med 10.—11. uro dopoldne v St. Jerneju in v Kobili.

C. kr. okrajna sodnija Kostanjevica, odd. II.,
 dne 7. januarja 1914.

Original ploče „Gramofon“ po 1 K —, sodaj K 2 —
 Original ploče „Zmajev“ po 1 K 750, sodaj K 2 —

Tvorniška zaloga avtomatov gramofonov in plošč

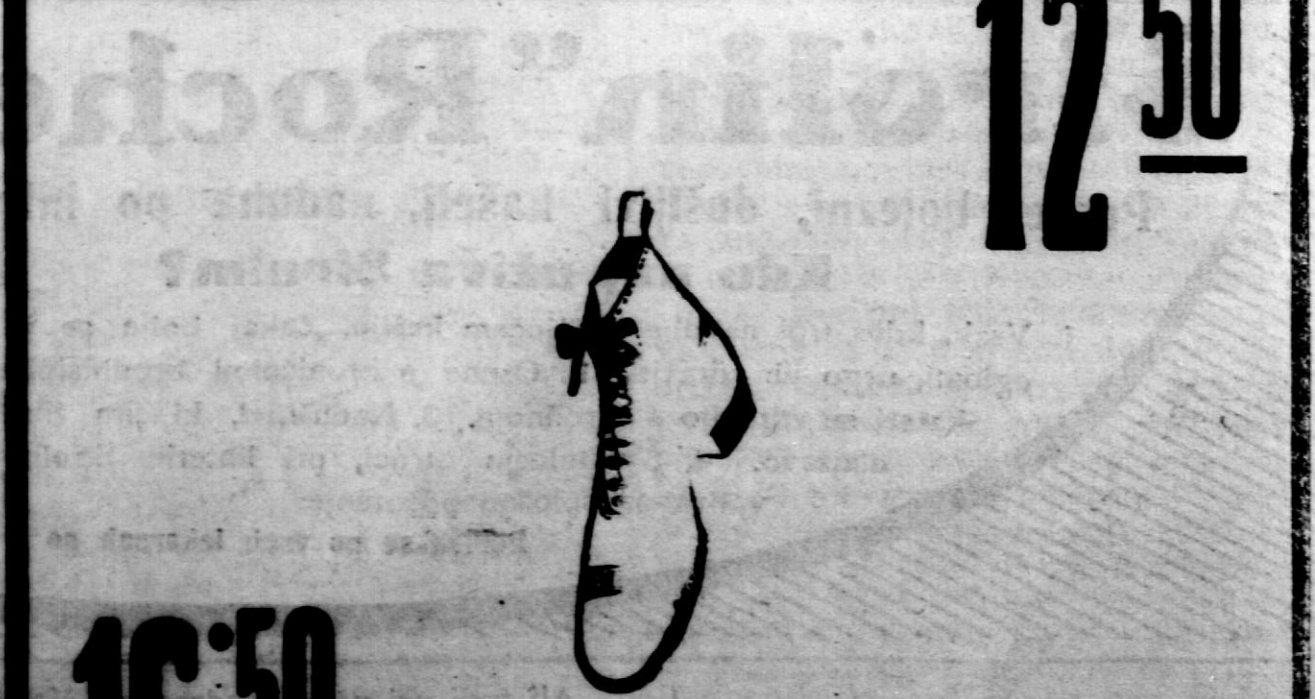

Fr. P. Zajec
Ljubljana, Stari trg 8.

Zastopnik največjih tvornic tu in inozemstva (Gramofoni, Columbia, Gramofoni, Edison, Gramofoni, Acoustic, gram. dr. „Gramofon“ itd. itd.)
 Nad 20.000 plošč v zalogi.

Specialne plošče najslavnostnih opernih pevcev in pevki: Caruso, Scerifano, Novak, Demuth, Battistini, Arnoldson, Duxia, Selma Kurz itd.
 Vsa popravila izvršujem v svoji lastni delavnici točno in solidno. — Pri večjem odjema popust. Ceniti brezplačno.

Avstr. amerikan. zaloga čevljev = Proternova ul. 52.

16⁵⁰

Naši čevlji po kakovosti, :: priležnosti in eleganci :: prekose vsako konkurenco.